

“Ἐγὼ εἰμι
ἡ ὁδὸς
καὶ ἡ ἀλήθεια
καὶ ἡ ζωή,,
(Ἰωάν. 18' 6)

ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Ἰδρυτής: Ἀρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΣ † 1929

“Τὰ ρήματα,
ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν,
πνεῦμά ἐστι
καὶ ζωὴ ἐστι,,
(Ἰωάν. 5' 63)

Ἔτος 113ον | Φεβρουάριος 2023 | 4375

Η ΑΔΙΑΦΟΡΙΑ ΕΙΝΑΙ ΑΡΝΗΣΗ ΑΓΑΠΗΣ

Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ τῆς ἐποχῆς μας δὲν εἶναι τόσο ἡ ἐξάπλωση τοῦ κακοῦ. Δὲν εἶναι ὁ κατακλυσμὸς τῆς διαφθορᾶς. Ὅλα αὐτὰ εἶναι κίνδυνος. Ὁ κίνδυνος τῆς ἐποχῆς μας εἶναι ἄλλος, ὁ πῶς μεγάλος. Εἶναι ἡ ἀδιαφορία τῶν πολλῶν καὶ ἄς τὸ ποῦμε τῶν «καλῶν». Αὐτῶν ποὺ αὐτοϊκανοποιοῦνται ἀπὸ τὴν πνευματικὴ τους αὐτάρκεια, γιὰτὶ δὲν ἀδίκησαν, δὲν ἐβλάψαν, δέν... Αὐτοὶ οἱ «φιλήσυχιοι» πολῖτες εἶναι οἱ πῶς ἐπικίνδυνοι. Ἐπικίνδυνοι, γιὰτὶ ἀφήνουν τὸ κακὸ ἐλεύθερο καὶ τοὺς κακοὺς ἀνεμπόδιστους. Δὲν ὑψώνουν ἀναχώματα, γιὰ νὰ συγκρατήσουν τὸν ὀρμητικὸ κείμερο τῆς διαφθορᾶς, τῆς ἀδικίας, τῆς παρανομίας. Δὲν δραστηριοποιοῦνται, γιὰ νὰ βοηθήσουν, νὰ συμπαρασταθοῦν, νὰ ἐνισχύσουν κάθε φιλότιμη προσπάθεια.

Καὶ τὰ ἀποτελέσματα γνωστά. Ποιοὶ προβάλονται σήμερα ὡς προσωπικότητες, ὡς ἡγέτες, ὡς κυβερνητὲς, ὡς διανοούμενοι; Ὅχι οἱ ἐνάρετοι, οἱ δίκαιοι, οἱ τίμιοι, οἱ ἠθικὲς, οἱ πνευματικὲς προσωπικότητες. Ἀλλὰ οἱ αὐτοπροβαλλόμενοι, οἱ ἐκλεκτοὶ τῶν ΜΜΕ, οἱ καταφερτζῆδες, οἱ λαοπλάνοι, οἱ ἀδίστακτοι. Ἀναρριχῶνται στὶς ὑψηλὲς θέσεις ὄχι μὲ τὸ αἰθέριο πέταγμά τους, ἀλλὰ μὲ τὸ γλοιῶδες ἔρπυσμά τους. Καὶ αὐτὸ, ὅπως εἶναι φανερό, ὀφείλεται σὲ μεγάλο βαθμὸ στὴν ἀδιαφορία ἢ καὶ στὴ δειλία τῶν καλῶν ποὺ μὲ τὴν ἀδράνειά τους ἀφήνουν ἀνοικτὸ τὸν δρόμο. Οἱ ἔντιμοι δὲν στεροῦνται ἱκανοτήτων. Ἡ ἀρετὴ εἶναι ἄλλωστε ἀπὸ τὴ φύση τῆς δυνατῆ. Ὅμως δὲν τὴν ἀξιοποιοῦν. Τοὺς λείπει ἡ τόλμη, ἡ ἀποφασιστικότητα. Καὶ ἔτσι ἀδρανοποιοῦνται. Μποροῦν καὶ νὰ καταντήσουν «μωραμένο ἀλάτι» ποὺ «εἰς οὐδὲν ἰσχύει ἔτι εἰ μὴ βληθῆναι ἔξω καὶ καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων» (Ματθ. ε' 13).

Χριστιανὸς ποὺ δὲν μάχεται στὴν «πρῶτη γραμμῆ», ποὺ δὲν εἶναι «ἄλας τῆς γῆς» καὶ «φῶς ἐπὶ τὴν λυχνίαν», ποὺ ἔχει χάσει τὴν «ἀλυστική» καὶ φωτιστικὴ του ιδιότητα, δηλαδή, ποὺ ἀδιαφορεῖ γιὰ τὸν συνάνθρωπό του, μπορεῖ νὰ εἶναι Χριστιανός; Καὶ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ θεωρεῖται Χριστιανός, ἀπλούστατα, γιὰτὶ ἡ ἀδιαφορία εἶναι ἄρνηση τῆς πρώτης καὶ μεγάλης ἐντολῆς, τῆς ἐντολῆς τῆς ἀγάπης. Ἄν δὲν μπορεῖ νὰ βοηθεῖ Χριστιανός, ποὺ ἀδιαφορεῖ γιὰ τὶς ὑλικὲς ἀνάγκες τοῦ πλησίον, πῶς θὰ χαρακτηριθεῖ Χριστιανός αὐτὸς ποὺ δὲν ἐνδιαφέρεται γιὰ τὶς πνευματικὲς ἀνάγκες τῶν συνανθρώπων του; Χριστιανὸς εἶναι ὁ «πεινῶν καὶ διψῶν τὴν δι-

καισύνην». Κατατρώει τὴν ψυχὴ του ὁ ἄσβεστος αὐτὸς πόθος. Παροξύνεται τὸ πνεῦμα του μπροστὰ στὸν στραγγαλισμὸ τοῦ δικαίου, στὸν παραμερισμὸ τοῦ ἀδιάφθορου, στὴν καταπάτηση τῶν ἀνθρώπινων δικαιωμάτων. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς ἡ ἀπάθεια, ἡ ἀδιαφορία, ἡ ἀδράνεια δὲν τοῦ ταιριάζουν.

Αὐτὸ τὸ παράδειγμα μᾶς ἄφησαν ὅλοι οἱ πρωταγωνιστὲς τῆς «παρατάξεως Κυρίου», οἱ μάρτυρες, οἱ θεοφόροι Πατέρες, οἱ ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας. Ἀψηφοῦσαν καὶ τὴ ζωὴ τους, προκειμένου νὰ ὑπερασπισθοῦν τὰ δικαιώματα τῶν ἀσθενεστέρων. Δὲν δίσταζαν νὰ ἀντιταθοῦν στὴν καταπιεστικὴ ἐξουσία, στὴν τυραννία, ἔστω καὶ ἂν διέτρεχαν τὸν ἔσχατο κίνδυνο. Παραπάνω ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἀντηχοῦσε τὸ χρέος πρὸς τὸν ἀδελφὸ, γιὰ χάρη τοῦ ὁποῦ οἱ Θεάνθρωπος ἔχυσε τὸ ἀτίμητο αἷμα Του.

Νὰ θυμηθοῦμε τὴν πρωτοχριστιανικὴ Ἐκκλησία καὶ τοὺς ἀγῶνες τῶν ἡρωικῶν παιδιῶν τῆς; Τότε, ὅπως ἐπιγραμματικὰ παρατηρεῖ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος: «Πάντες ἐνέπνυν, ὕβριζον, κατεγέλων, ἐκλεύαζον, μωροὺς ἐκάλουν, ἀνοήτους... Οὐ μικρὸν δὲ τοῦτο πρὸς τὸ παρασαλεῦσαι ψυχὴν, ἐὰν μὴ ἐρρίζωμένη κατὰ βάθος ἡ πίστις ᾗ. Καὶ γὰρ οὐδὲν οὕτω δάκνει ψυχὴν καὶ διάνοιαν, ὡς σκώμματα καὶ λοιδορίαί· πολλοὶ γὰρ πολλάκις ἄνδρες ὑπεσκελίσθησαν ὄνειδιζόμενοι». Ὅλοι, λοιπόν, τότε κοροΐδευαν, εἰρωνεύονταν, πολεμοῦσαν. Καὶ δὲν πολεμοῦσαν μόνο μὲ τὸ λόγῳ καὶ τὴ γραφίδα. Πολεμοῦσαν καὶ δῖωκαν μὲ τὸ ξίφος, μὲ τὰ θηρία, μὲ τὶς φωτιές, μὲ τὰ πλέον ἀνατριχιαστικὰ βασανιστήρια. Καὶ οἱ γενναῖοι ἐκεῖνοι τί ἔκαναν; Μποροῦσαν φυσικὰ μὲ τὴ μέθοδο τῆς ἀδιαφορίας νὰ μὴ ἐκτεθοῦν σὲ κίνδυνο. Νὰ ζοῦν μὲ ἀσφάλεια. Νὰ κρατήσουν τὴ χριστιανικὴ τους ιδιότητα κρυφῆ, ἀδιαφορώντας γιὰ τοὺς ἄλλους. Δὲν τὸ ἔκαναν. Δὲν τὸ σκέφθηκαν κἄν. Ἀκριβῶς γιὰτὶ ἦταν Χριστιανοί, Χριστιανοὶ ἀληθινοί, μὲ συνέπεια, μαθητὲς τοῦ Ἀρχηγοῦ τῶν μαρτύρων καὶ ἡρώων τῆς πίστεως.

«Ἄλας» καὶ «φῶς».

Χριστιανὸς ποὺ δὲν μάχεται στὴν «πρῶτη γραμμῆ», ποὺ ἔχει χάσει τὴν «ἀλυστική» καὶ φωτιστικὴ του ιδιότητα, δηλαδή, ποὺ ἀδιαφορεῖ γιὰ τὸν συνάνθρωπό του, μπορεῖ νὰ εἶναι Χριστιανός;

«Βλέποντες οὐ βλέπουσι καὶ ἀκούοντες οὐ συνιοῦν»

Λένε πολλοί: Νὰ δῶ γιὰ νὰ πιστέψω. Ἄς δῶ κι ἐγὼ ἓνα θαῦμα καὶ τότε θὰ πιστέψω στὸν Θεό. Φαίνεται ἴσως εὐλογη ἐκ πρώτης ὄψεως ἡ ἀπαίτηση αὐτή. Καὶ θὰ μπορούσαμε νὰ ποῦμε, πῶς εἶναι φυσικὸ μπροστὰ σ' ἓνα ἐκπληκτικὸ γεγονός, σ' ἓνα θαυμαστὸ περιστατικὸ, ὁ ἄνθρωπος νὰ στέκεται μὲ δέος. Νὰ θαυμάζει καὶ νὰ πιστεύει. Καὶ ὅμως κάτι τέτοιο δὲν συμβαίνει πάντα. Ὑπάρχουν περιπτώσεις ποὺ ὁ ἄνθρωπος βλέπει καὶ πιστεύει καὶ περιπτώσεις ποὺ ὁ ἄνθρωπος βλέπει καὶ δὲν πιστεύει. Κἀντι ἀκόμα χειρότερο: Βλέπει καὶ ὄχι μόνον δὲν πιστεύει, ἀλλὰ καὶ σκληρύνεται περισσότερο. Αὐτὸ ποὺ συνέβαινε στὴν Π. Διαθήκη μὲ τὸν Φαραῶ μπροστὰ στὰ καταπληκτικὰ θαύματα τοῦ Θεοῦ.

Γιατί; Ἀκριβῶς γιατί τὸ θέμα τῆς πίστεως δὲν εἶναι ζήτημα ἀποδείξεων. Δὲν εἶναι τόσο ὑπόθεση τοῦ νοῦ, ὅσο εἶναι ὑπόθεση τῆς καρδιάς. Εἶναι καθαρὴ καὶ ἀπονήρευτη ἡ καρδιά, ἐλεύθερη ἀπὸ πάθη; Καμιά δυσκολία νὰ πιστέψει. Νὰ δεχθεῖ τὰ μηνύματα τοῦ οὐρανοῦ. Νὰ ἀποδεχθεῖ τὴν ἀποκαλύψεις καὶ τὴν θαυμαστὰς ἐπεμβάσεις τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ προχωρήσει ἀταλάντευτα στὸ δρόμο τῆς πίστεως. Εἶναι ὅμως πονηρὴ καὶ ἀκάθαρτη ἡ καρδιά, δούλη τῶν ἀδυναμιῶν καὶ παθῶν; Τότε καὶ τὰ πιὸ θαυμαστὰ γεγονότα νὰ δεῖ, μένει κολλημένη στὴν ἀπιστία της. Οἱ ἀναθυμιάσεις τῶν παθῶν, ποὺ ἀνεβαίνουν ἀπὸ τὴν καρδιά, θολώνουν τὴ σκέψη, σκοτίζουν τὸ νοῦ καὶ συμβαίνει ἐκεῖνο ποὺ τόνισε ὁ Κύριος γιὰ τοὺς πονηροὺς ἀνθρώπους: **«Βλέποντες οὐ βλέπουσι καὶ ἀκούοντες οὐ συνιοῦν»**. Ἐνῶ βλέπουν δὲν βλέπουν, γιατί δὲν θέλουν νὰ δοῦν. Καὶ ἐνῶ ἀκούνε τὴν φωνὴν ποὺ διηγοῦνται τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ, σφραγίζουν τὰ αὐτιά τῆς ψυχῆς, γιὰ νὰ μὴ φθάσει ὡς ἐκεῖ τὸ ἀφυπνιστικὸ σάλπισμα τῆς θεϊκῆς ἀγάπης καὶ παρουσίας.

Πρόκειται γιὰ μιὰ θλιβερὴ πραγματικότητα συχνὰ ἐπαναλαμβανόμενη. Συνέβαινε στὰ χρόνια τοῦ Κυρίου μὲ τοὺς γραμματεῖς καὶ Φαρισαίους. Ἐπαναλαμβάνεται μὲ τοὺς Φαρισαίους κάθε ἐποχῆς. Ἀπὸ τὰ πολλὰ περιστατικὰ χαρακτηριστικὰ εἶναι ἡ περίπτωση ποὺ μᾶς διηγεῖται ὁ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος (κεφ. θ' 27-34). Δυὸ δυστυχισμένοι τυφλοὶ ἰκετεύουν τὸν Κύριο. Καὶ ὁ φιλέσπλαχνος Ἰησοῦς τοὺς χαρίζει τὸ φῶς τους. Μὲ μιὰ κίνηση καὶ ἓνα Του λόγο ὁ ἐνανθρωπήσας Θεὸς τῆς ἀγάπης τοὺς ἀνοίγει τὰ μάτια καὶ ὄχι μόνον τὰ μάτια τοῦ σώματος ἀλλὰ καὶ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς. Γεμᾶτοι συγκίνηση καὶ χαρὰ διασαλπίζουν τὸ θαυμαστὸ γεγονός. Δὲν προλαβαίνει νὰ κοπάσει ἡ ἐκπληξη καὶ δεύτερο θαῦμα προστίθεται στὸ πρῶτο: **«Αὐτῶν ἐξερχομένων ἰδοὺ προσήνεγκαν αὐτῷ ἄνθρωπον κωφὸν δαιμονιζόμενον· καὶ ἐκθληθέντος τοῦ δαιμονίου ἐλάλησεν ὁ κωφός»**.

Δύο θαύματα, τὸ ἓνα πιὸ συγκλονιστικὸ ἀπὸ τὸ ἄλλο. Τρεῖς ἄνθρωποι δυστυχισμένοι κολυμποῦν τώρα στὸν ὠκεανὸ τῆς χαρᾶς. Ἀπὸ τὴν πιὸ μεγάλῃ ἀπόγνωση στὴν ἀπερίγραπτη εὐτυχία. Καὶ ὅλα αὐτὰ ἀπὸ τὴν μιὰ στιγμή στὴν ἄλλῃ. Χωρὶς πολλὰ διαδικασίες, παρὰ μόνον μὲ τὴ θαυματουργικὴ παρέμβαση τοῦ Ἰησοῦ, ποὺ **«διήλθεν εὐεργετῶν καὶ ἰώμενος πάντας τοὺς καταδυναστευομένους ὑπὸ τοῦ διαβόλου, ὅτι ὁ Θεὸς ἦν μετ' αὐτοῦ»** (Πράξ. ι' 38). Τί θὰ περίμενε κανεὶς ὕστερα ἀπὸ αὐτὰ; Τί ἄλλο ἀπὸ τὸν θαυμασμό, τὴν πίστη, τὴν εὐγνωμοσύνη, τὴν ἀναγνώριση καὶ διακήρυξη τῆς θεότητας τοῦ Κυρίου. Αὐτὴ εἶναι ἡ φυσικὴ ἀνταπόκριση τοῦ σωστοῦ ἀνθρώπου. Τοῦ ἀνεπίφθονου καὶ χωρὶς προκαταλήψεις ἀνθρώπου.

Αὐτὴ ἀκριβῶς ἦταν ἡ τοποθέτηση τοῦ ἀπλοῦ καὶ ἀδιάφθορου λαοῦ. Ὁ ἀπλὸς λαὸς μὲ τὴν καθαρὴ καρδιά καὶ τὴν ἄδολη σκέψη, χωρὶς προκαταλήψεις καὶ ἐπιφυλάξεις, μπροστὰ στὰ θαύματα αὐτὰ, ἀφήνει τὴν καρδιά του, μὲ ἓνα φυσικὸ αὐθορμητισμὸ, νὰ ξεχύσει ὅλα τὰ εὐγενικὰ τῆς αἰσθήματα: **«Ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι λέγοντες ὅτι, οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ Ἰσραὴλ»**. Αὐτὰ ὁ ἀπλὸς λαός, βλέπει, θαυμάζει, πιστεύει, ὁμολογεῖ, διακηρύττει καὶ ἐκφράζει μὲ κάθε τρόπο, πηγαῖα, τὴν ἀναγνώριση καὶ εὐγνωμοσύνη του. Καὶ οἱ Φαρισαῖοι; Οἱ Φαρισαῖοι ποὺ εἶναι καὶ αὐτοὶ κοντὰ καὶ παρακολουθοῦν καὶ βλέπουν; Βλέπουν τὰ ἴδια θαύματα ποὺ βλέπει καὶ ὁ λαός. Εἶναι μάρτυρες στὰ ἴδια ἐκπληκτικὰ γεγονότα ποὺ ἀποκαλύπτουν τὴ δύναμη τοῦ Χριστοῦ. Λοιπόν, οἱ Φαρισαῖοι, πῶς τὰ δέχονται, πῶς ἀντιδρῶν, πῶς τοποθετοῦνται ἀπέναντι στὸν Ἰησοῦ; **«Οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον· ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια!»**

Ὁ λαὸς θαυμάζει. Οἱ Φαρισαῖοι βλασφημοῦν. Ὁ λαὸς ἐκφράζει τὴν εὐγνωμοσύνη του. Οἱ Φαρισαῖοι τὴν ἀχαριστία τους. Καὶ μόνον τὴν ἀχαριστία τους; Ὅλο τὸ πάθος τους, τὸ σκοτεινὸ καὶ ἄβυσσολέο. Τὸ πάθος αὐτὸ ποὺ πηγάζει ἀπὸ τὴν πονηρὴ καὶ ἀκάθαρτη καρδιά τους, ὄχι μόνον δὲν τοὺς ἀφήνει νὰ δοῦν τὰ θαύματα, ἀλλὰ τοὺς ὀδηγεῖ στὸν πιὸ μεγάλο σκοτισμὸ, σὲ σκλήρυνση! Τόση ἀντιστροφή καὶ διαστροφή τῆς πραγματικότητας! Κατηγοροῦν τὸν Κύριο, ποὺ **«ἦλθεν ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου»**, ὅτι ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων! Σωστὸς παραλογισμὸς. Ὡσὰν ὁ Σατανᾶς νὰ ἤθελε τὴν αὐτοκατάρπηση καὶ αὐτοκαταστροφή του. Νὰ τὸ μυστικὸ τῆς πίστεως ἢ τῆς ἀπιστίας. Σὲ ἀκάθαρτες καρδιὰς δὲν ἀντανακλῶνται οἱ ὁμορφιές τοῦ οὐρανοῦ. Μόνον στὶς καθαρὰς ὡς τὸ κρύσταλλο, ἀπλὲς καὶ ἄδολες καρδιὰς, ἀντικατοπτρίζονται τὰ θαυμαστὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ.

Στὸ βωμὸ τῆς ὑπέρτατης θυσίας. Τὸ κορυφώμα τῆς αὐτοπροσφορᾶς καὶ τοῦ ἠρωισμοῦ τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν φαίνεται καθαρὰ στὴν ὑπέρτατη θυσία καὶ τῆς ζωῆς τους χάριν τοῦ Χριστοῦ. Ἡ ζωὴ καὶ τῶν Τριῶν Μεγάλων Διδασκάλων τῆς Οἰκουμένης αἰγεται σὰν τὸ καντῆλι στὸν θεῖο βωμὸ γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπων.

Καχεκτικὸς ὁ Μέγας Βασίλειος. Ἐζῆσε μιὰ ζωὴ πολὺ πονεμένη, σὰν νὰ μαρτύρησε γιὰ τὸν Χριστό. Τὸν βασάνιζε συνεχῶς ἡ ἀρρώστια, τὸν ταλαιπωροῦσαν οἱ πόνοι. Καὶ συνάμα οἱ συκοφαντίες καὶ οἱ κατατρεγμοὶ τὸν πότιζαν φαρμάκι. Οἱ ἀποστάτες, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Ἰουλιανὸν τὸν Παραβάτη καὶ οἱ αἰρετικοί, τοῦ πλημμύριζαν τὴν ψυχὴ μὲ ὀδύνη, πού τὸν βασάνιζε νύχτα-μέρα, ὅπως φαίνεται στὶς ἐπιστολές του.

Στὸν κλοιὸ τοῦτο τοῦ πόνου θλίβεται, ἀλλὰ δὲν λυγίζει. Σὲ πολλές του ἐπιστολές ἐκφράζει τὴν καρτερίαν του καὶ ἀκόμα τὸ εὐφρόσυνο αἶσθημα τοῦ ἀνθρώπου, πού ἔχει ἀπόλυτα ἐμπιστευθεῖ τὸν ἑαυτὸ του στὰ χέρια τοῦ στοργικοῦ Θεοῦ.

Καὶ ἐργάζεται, μοχθεῖ γιὰ τὴν πρόοδο τῆς Ἐκκλησίας. Ἀρρωστος θυσιάζεται γιὰ τοὺς ἀρρώστους, φτωχὸς ἐργάζεται γιὰ τοὺς φτωχοὺς, πονεμένος παραμυθεῖ τοὺς πονεμένους. Δὲν ἡσυχάζει, δὲν κοιτάζει τὸν ἑαυτὸ του: κοντὰ στὴ δράση γιὰ τοὺς ἄλλους, μελετᾷ καὶ γράφει νύχτα-μέρα. Ὁμιλεῖ, νουθετεῖ, παρηγορεῖ. Εἶναι ὁ στοργικὸς πατέρας ὄλων.

Ὡς τὴν ὥρα πού κάμπτεται ὁ ἀσθενικὸς του ὀργανισμὸς καὶ πρόωρα τὸ καντῆλι του σβῆνει. Εἶναι ἡ ὑπέρτατη προσφορὰ του στὸ βωμὸ τῆς ὑπέρτατης ἀγάπης.

Αὐτὸς ὁ καχεκτικὸς σωματικὰ ἐπίσκοπος, μὲ τὸν ἠρωισμό καὶ τὸ ἀκατάβλητο φρόνημά του, θὰ ἀναγκάσει τὴν ἀδίστακτη ἐξουσία νὰ ὁμολογήσει κατησχυμένη: «*Ἡττήμεθα* (νικηθήκαμε) *Βασιλεῦ. Κρείπτω* (ἀνώτερος) *ἀπειλῶν ὁ ἀνὴρ* (ὁ Βασίλειος), *λόγων στερρότερος, πειθοῦς ἰσχυρότερος*». Ποῦ ἦταν ἐκεῖνο τὸ θάρρος, ἡ παρηγορία πού ἔκανε τὸν ἀρειανόφρονα Μόδεστο νὰ ὁμολογεῖ στὸν Μ. Βασίλειο: Πρῶτη φορά ἐπίσκοπος μοῦ μιλάει ἔτσι, μὲ τόση παρηγορία καὶ δύναμη! Γιὰ νὰ πάρει καὶ πάλι ἀποστομωτικὴ τὴν ἀπάντηση: Γιὰ πρώτη φορά ἴσως συνάντησες ἐπίσκοπο. Καὶ συνεχίζει μὲ τὴν περίφημη ἐκείνη διακήρυξη πού θὰ ἔπρεπε νὰ ἀποτελεῖ ὁδηγὸ καὶ ἀρχὴ κάθε ἀληθινοῦ πιστοῦ: Ἄκουσε ὕπαρχε. Ἐμεῖς οἱ Χριστιανοὶ εἴμαστε σὲ ὅλα τὰ ἄλλα ἐπικεικὲς καὶ ἀπὸ κάθε ἄλλον ταπεινότεροι. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἐντολή. Ὅταν ὅμως πρόκειται γιὰ τὸν Θεό, πού διαβάλλεται καὶ περιφρονεῖται, τότε ὅλα παραμερίζονται καὶ μόνον σ' Αὐτὸν βλέπουμε. Τίποτα δὲν μᾶς φοβίζει. Οὔτε ἡ φωτιά, οὔτε τὸ ξίφος

καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ σιδερένια νύχια πού σχίζουν τὶς σάρκες. Εὐχαρίστηση παρὰ τρόμο μᾶς προκαλοῦν: «Ὁ ὁ Θεὸς τὸ κινδυνεύομενον καὶ προκείμενον, τὰλλα περιφρονοῦντες, πρὸς Αὐτὸν μόνον βλέπομεν. Πῦρ δὲ καὶ ξίφος καὶ θῆρες καὶ οἱ τὰς σάρκας, τέμνοντες ὄνυχες, τρυφή μᾶλλον ἡμῖν εἰσιν ἢ κατάπληξις... Ἄκουέτω ταῦτα καὶ βασιλεῖς».

Ὅχι λιγότερο ἠρωικὸς ἀπὸ τοὺς τρεῖς Ἱεράρχες ὑπῆρξε ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος. Ὅλη του ἡ ζωὴ, κάθε στιγμή τῆς ζωῆς του, ἦταν καὶ μιὰ προσφορὰ ἀγάπης, ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ, στοὺς συνανθρώπους του. Εἶτε ἀπὸ τὸν ἄμβωνα μιλοῦσε, εἶτε κοινωνικὰ ἔργα ὀργάνωνε -τρεῖς χιλιάδες πτωχοὺς

ἔτρεφε στὴν Ἀντιόχεια, 7.000 πονεμένους περιέθαλπε στὴ Βασιλεύουσα- πρόσφερε ὅλες του τὶς δυνάμεις γιὰ τὴν ἐξάπλωση τοῦ Εὐαγγελίου. Κόπο ποτὲ δὲν λογάριασε, τοὺς κατατρεγμοὺς καὶ τὶς συκοφαντίες παρέβλεπε γιὰ τὸ καλὸ τῶν ἄλλων. Κουραζόταν, μοχθοῦσε πάνω στὸ ἔργο τοῦ Θεοῦ.

Ὡς τὴν ὥρα πού σήμανε ἡ στιγμή καὶ τῆς ὑπέρτατης θυσίας. Ἀποσπᾶται βίαια ἀπὸ τὸ ποίμνιό του καὶ ἐξορίζεται στὰ βᾶθη τῆς Ἀνατολῆς. Καὶ εἶναι γνωστὸ τί ὑπέφερε ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος στὶς δύο ἐξορίες του: Πείνα καὶ δίψα καὶ ἐπιδρομὲς Ἰσαύρων καὶ ἀρρώστιες καὶ πόνους σκληροῦς.

Κι ὅμως δὲν σκύβει τὸ κεφάλι. Δὲν κάμπτεται. Ἀντιμετωπίζει τοὺς κατατρεγμοὺς καὶ τὴν ἐξορία μὲ ψηλὰ τὸ μέτωπο. Πιστεύει, ὅπως γράφει, ὅτι εἴμαστε «ὄδιται» στὴ ζωὴ αὐτὴ καὶ ὄχι «πολίται» καὶ κατευθυνόμεστε στὸν Οὐρανὸ, στὴ μόνιμη κατοικία μας. «*Ὀδιταὶ ἔσμεν, οὐκὶ πολῖται*».

Μὲ αὐτὴ τὴν πίστη φθάνει ἐξαντλημένος στὰ Κόμματα καὶ μπαίνει στὴν Ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Βασιλείου. Προσεύχεται. Κοινωνεῖ τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων καὶ ψελλίζει τὴ φράση, πού εἶναι ἡ ἐπωδὸς ὅλης του τῆς ζωῆς: «*Δόξα τῷ Θεῷ πάντων ἕνεκεν*!» Γέρνει τὸ κεφάλι του καὶ ἡ ψυχὴ του φτερουγίζει στὰ Οὐράνια.

Ἀπὸ τὰ ἐξήντα χρόνια πού βάσταξε ἡ πολυκύμαντη, μὰ ἠρωικὴ ζωὴ του, ἐννιά χρόνια καὶ ἑπτὰ μῆνες ἔκανε Ἀρχιεπίσκοπος. Τὰ τρία χρόνια καὶ τοὺς τρεῖς μῆνες ἀπ' αὐτὰ κύλησαν στὴν ἐξορία. Πέθανε ἐκτοπισμένος. Ἐπεσε ἡ ἀλύγιστη δρυς, ἀφοῦ δέχθηκε ἀλλεπάλληλα χτυπήματα στὸν κορμὸ τῆς μετὰ τὴν παράνομη «παρὰ τὴν Δρῦν Σύνοδο». Τέλειωσε ὡς ἥρωας καὶ μάρτυρας ἀπὸ τὶς κακουχίες τῆς ὁδοιοπορίας.

Ἔωρες ἠρωισμοῦ στὴ ζωὴ τῶν τριῶν Μεγάλων Ἱεραρχῶν μελετήσαμε. Ἔωρες πού τοὺς ὀδήγησαν στὴν πολύμορφη δράση καὶ προσφορὰ γιὰ τοὺς συνανθρώπους τους. Ἔωρες πού ἐνισχύουν καὶ τὸν κάθε πιστό, κάθε ἐποχῆς, στὸ δρόμο τῆς πίστεως καὶ τοῦ ἀγῶνα. Γιὰ τὴν ἰσχυρὰ καὶ στὸν ἠρωισμό στηρίζεται κάθε πνευματικὸ ἔργο.

«Σὺ δὲ παρηκολούθηκάς μου τῇ διδασκαλίᾳ, τῇ ἀγωγῇ, τῇ προθέσει, τῇ πίστει, τῇ μακροθυμίᾳ, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ, τοῖς διωγμοῖς, τοῖς παθήμασιν, οἷά μοι ἐγένοντο ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν Ἰκονίῳ, ἐν Λύστροις, οἷους διωγμούς ὑπήνεγκα! Καὶ ἐκ πάντων με ἐρρύσατο ὁ Κύριος. Καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες εὐσεβῶς ζῆν ἐν

ΚΥΡΙΑΚΗ 5 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ
ἸΣΤ΄ ΛΟΥΚΑ (ΤΕΛΩΝΟΥ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ)
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Β΄ Τιμ. γ΄ 10-15
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Λουκ. ιη΄ 10-14

Χριστῷ Ἰησοῦ διωχθήσονται· πονηροὶ δὲ ἄνθρωποι καὶ γόητες προκόψουσιν ἐπὶ τὸ χεῖρον, πλανῶντες καὶ πλανώμενοι. Σὺ δὲ μένε ἐν οἷς ἔμαθες καὶ ἐπιστώθης, εἰδὼς παρά τίνος ἔμαθες. Καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους τὰ ἱερά γράμματα οἶδας τὰ δυνάμενά σε σοφίσει εἰς σωτηρίαν διὰ πίστεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ».

ΣΤΑΘΕΡΟΙ ΣΤΗΝ ΠΙΣΤΗ ΜΑΣ

«Σὺ μένε ἐν οἷς ἔμαθες καὶ ἐπιστώθης...»

Ἡ προτροπὴ τοῦ μεγάλου Ἀποστόλου τῶν ἔθνῶν βγαίνει ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδιάς του. Γράφει ἀπὸ τῆ φυλακῆ τῆς Ρώμης τὴν τελευταία του ἐπιστολὴ στὸν μαθητὴ του Τιμόθεο. Τοῦ συνιστᾷ μὲ ὅλο τὸ πατρικὸ του κύρος νὰ μείνει σταθερὸς καὶ ἀκλόνητος στὴν πίστιν του. Νὰ μὴ καμφθεῖ ἀπὸ τοὺς διωγμοὺς καὶ τὶς δυσκολίες ποὺ θὰ συναντήσῃ.

Γιὰ τὸν λόγο αὐτό, τὸν προετοιμάζει. Τοῦ προλέγει τὰ ἐμπόδια, τὶς δυσκολίες, τοὺς διωγμοὺς ποὺ θὰ συναντήσῃ ὡς ὑπεύθυνος ἱεραπόστολος τοῦ Χριστοῦ. Καὶ κατόπιν τὸν στηρίζει μὲ πατρικὲς προτροπὲς στὴν ἱερὴ του διακονία.

Μένε σταθερὸς σὲ ὅσα «ἔμαθες καὶ ἐπιστώθης»

Ἐσὺ Τιμόθεε μένε σταθερὸς καὶ ἀμετακίνητος σὲ ὅσα ἔμαθες γιὰ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Γιὰ ὅσα ἡ πείρα σου σὲ δίδαξε καὶ σὲ ἔπεισε ὅτι εἶναι ἐντολὴ καὶ ἀποκάλυψη Θεοῦ. Γιὰ ὅσα δοκίμασες καὶ πείσθηκες ὅτι σώζουν, εἰρνεύουν, εὐεργετοῦν τὸν ἄνθρωπο.

Μὴ λησμονήσεις ποτὲ ἀπὸ ποιὸν ἔμαθες γιὰ τὴν χριστιανικὴ πίστιν, τὴν πίστιν στὸν Ἰησοῦ Χριστό. Ὅχι ἀπὸ κανένα ἀνεύθυνο κήρυκα, ἀλλὰ ἀπὸ ἐμένα ποὺ σοῦ μετέδωσα μὲ γνησιότητα τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ.

Αὐτὰ τὰ λόγια ἀπευθύνει ὁ ἀπόστολος Παῦλος καὶ σὲ μᾶς. Νὰ μείνουμε στερεοὶ καὶ ἀκλόνητοι στὴν πίστιν μας. Σ' αὐτὰ ποὺ μάθαμε ἀπὸ τὸν Ἀπόστολό μας καὶ ἰδρυτὴ τῶν Ἐκκλησιῶν τῶν Φιλιππῶν, τῆς Θεσσαλονίκης, τῆς Βέροιας, τῆς Ἀθήνας, τῆς Κορίνθου... Γιατὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος εἶναι καὶ γιὰ μᾶς ὁ μέγας διδάσκαλός μας μὲ τὶς ὑπέροχες καὶ θεόπνευστες ἐπιστολές του.

Χρειάζεται πολὺ νὰ προσέξουμε, γιατί καὶ σήμερα ἄνθρωποι γόητες τῆς πολιτικῆς, ἀστέρες τῆς μικρῆς καὶ μεγάλης ὀθόνης, ἀλλὰ καὶ ποικίλοι αἰρεσιάρχες θέλουν νὰ κλονίσουν τὸν ὀρθόδοξο λαό μας ἀπὸ τὴ χριστιανικὴ ἀλήθεια, ἀπὸ τὴ διδασκαλία τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀπὸ τὶς ἑλληνορθόδοξες παραδόσεις μας.

Ἐμμονὴ λοιπὸν καὶ σταθερότητα στὴν χριστιανικὴ μας ὀρθόδοξην πίστιν, ἀλλὰ ἐμμονὴ καὶ σταθερότητα καὶ στὴν χριστιανικὴ ζωὴ, ποὺ ἀποδεικνύει τὴν γνησιότητα τῆς πίστεώς μας. Ἰδιαίτερα ἄς εἶναι ἡ ζωὴ μας, ζωὴ ἀγάπης καὶ προσφορᾶς ὑλικῆς καὶ πνευματικῆς πρὸς τοὺς συνανθρώπους μας.

πλανώμενοι. Σὺ δὲ μένε ἐν οἷς ἔμαθες καὶ ἐπιστώθης, εἰδὼς παρά τίνος ἔμαθες. Καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους τὰ ἱερά γράμματα οἶδας τὰ δυνάμενά σε σοφίσει εἰς σωτηρίαν διὰ πίστεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ».

Καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους τὰ ἱερά γράμματα οἶδας

Εἶναι ὁ δευτέρος λόγος, γιὰ τὸν ὁποῖο ὁ ἀπόστολος Παῦλος συνιστᾷ στὸν μαθητὴ του Τιμόθεο τὴν σταθερότητα καὶ ἐμμονὴ στὴν πίστιν, ὅτι εὐεργετήθηκε ἀπὸ πολὺ νωρίς.

Οἱ πιστοὶ Ἑβραῖοι δίδασκαν τὸ Νόμο τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης στὰ παιδιά τους ἀπὸ πολὺ νωρίς, καὶ ἀπὸ τὴν ἡλικία τῶν 5 ἐτῶν τὰ παρακινουσαν νὰ ἀποστηθίζουν τὶς ἐντολές τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Τιμόθεος ἔζησε πράγματι σὲ ἓνα εὐλογημένο σπίτι. Ὁ Ἕλληνας πατέρας του δὲν δυσκόλευε τὴν θρησκευτικὴ μόρφωση τοῦ γιοῦ του, ἐνόσω ζοῦσε. Παράλληλα ὅμως ἡ μητέρα του Εὐνίκη καὶ ἡ γιαγιά του Λωὶς «ἀπὸ βρέφους» ἔσπερναν στὸν τρυφερὸ βλαστό τους τὰ νάματα τῆς πίστεως στὸν ἀληθινὸ Θεὸ καὶ τὸ Νόμο Του. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος αὐτὸ τὸ θεωρεῖ σὰν μιὰ ξεχωριστὴ εὐλογία τοῦ Θεοῦ, ὅπως καὶ εἶναι, καὶ ἀποτελεῖ ἓνα λόγο σημαντικὸ γιὰ τὴν σταθερότητα τοῦ Τιμόθεου στὰ θέματα τῆς πίστεως καὶ τῆς κατὰ Θεὸν ζωῆς.

Θὰ μπορούσε κάτι τέτοιο νὰ πεῖ ὁ φωτιστὴς μας Ἀπόστολος καὶ σὲ μᾶς.

Ἰδίως ἡ παλαιότερη γενιά, στὸ μεγαλύτερο ποσοστὸ τῆς διδάχθηκε τὶς χριστιανικὲς ἀλήθειες ἀπὸ τὴν πρώτη παιδικὴ καὶ βρεφικὴ ἀκόμην ἡλικία. Ἡ εὐλάβεια τῶν γονέων, οἱ χριστιανικὲς πεποισθήσεις καὶ ὁ ζῆλος τῶν ἐκπαιδευτικῶν, τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα, οἱ χριστιανικὲς ἐκδηλώσεις γιὰ παιδιά, ἔσπερναν τὸν θεϊκὸ λόγο στὶς εὐπλαστες παιδικὲς καὶ νεανικὲς ψυχές. Καὶ ὄχι μόνο θεωρητικά, ἀλλὰ καὶ πρακτικά. Ἀπὸ τὴν πρώτη ἡλικία ἡ πραγματοποίηση τοῦ Χριστιανισμοῦ ἔδινε πείρα, ἀπεδείκνυε, ὅτι μένοντας κάποιος σταθερὸς τηρητῆς ὧσων ὑπεδείκνυε ἡ πίστιν ἱκανοποιῆτο, περνοῦσε εἰρηνικά, εὐτυχοῦσε στὴν ζωὴ.

Καὶ σήμερα λοιπὸν ὁ Ἀπόστολος τονίζει πόση σημασία ἔχει ἡ σταθερότητα στὴν πίστιν. Πόση σημασία κρύβει ἡ χριστιανικὴ διαπαιδαγώγησι ἀπὸ τὰ παιδικὰ ἀκόμην χρόνια. Πόση εὐγνωμοσύνη ὀφείλουν ὅσοι γεύθηκαν τὰ θεϊκὰ νάματα ἀπὸ πολὺ νωρίς. Πόσο σταθεροὶ πρέπει νὰ εἴμαστε ὅλοι γιὰ νὰ μὴ χάσουμε τὸν θησαυρὸ τῆς πραγματικῆς πίστεως καὶ ἀστοχῆσουμε στὴν ζωὴ μας.

«Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει· πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι ὑπὸ τινος. Τὰ βρώ-

ματα τῆ κοιλιᾶ καὶ ἡ κοιλία τοῖς βρώμασιν· ὁ δὲ Θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργήσει. Τὸ δὲ σῶμα οὐ τῆ πορνείᾳ, ἀλλὰ τῷ Κυρίῳ, καὶ ὁ Κύριος τῷ σώματι· ὁ δὲ Θεὸς καὶ τὸν Κύριον ἤγειρε καὶ ἡμᾶς ἐξεγερεῖ διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. Οὐκ οἴδατε ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν μέλη Χριστοῦ ἐστίν; Ἄρα οὖν τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ ποιήσω πόρνης μέλη; Μὴ γένοιτο. Ἡ οὐκ οἴδατε ὅτι ὁ κολλώμε-

ΚΥΡΙΑΚΗ 12 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

12' ΛΟΥΚΑ (ΑΣΩΤΟΥ)

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Α΄ Κορ. στ' 12-20

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Λουκ. ιε' 11-32

νος τῆ πόρνη ἐν σῶμά ἐστιν; Ἔσονται γάρ, φησίν, οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν· ὁ δὲ κολλώμενος τῷ Κυρίῳ ἐν πνεύμα

ἐστι. Φεύγετε τὴν πορνείαν. Πᾶν ἀμάρτημα ὃ ἐὰν ποιήσῃ ἄνθρωπος ἐκτὸς τοῦ σώματός ἐστιν, ὁ δὲ πορνεύων εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἀμαρτάνει. Ἡ οὐκ οἴδατε ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν Ἁγίου Πνεύματος ἐστίν, οὗ ἔχετε ἀπὸ Θεοῦ, καὶ οὐκ ἐστὲ ἑαυτῶν; Ἠγοράσθητε γὰρ τιμῆς· δοξάσατε δὴ τὸν Θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἅτινά ἐστι τοῦ Θεοῦ.»

ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΔΟΞΟΛΟΓΙΑΣ Η ΥΠΑΡΞΗ ΜΑΣ ΣΤΟΝ ΘΕΟ

«Δοξάσατε τὸν Θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν»

Ὁ κάθε ἄνθρωπος ἀποτελεῖται ἀπὸ σῶμα θνητὸ καὶ ψυχὴ ἀθάνατη. Αὐτὰ τὰ δύο εἶναι ἐνωμένα στὸν κάθε συγκεκριμένο ἄνθρωπο. Γι' αὐτὸ συνήθως μιλάμε γιὰ μιὰ ἐνιαία ἀνθρώπινη φύση, τὴν ψυχοσωματική. Στὸ σημερινὸ Ἀποστολικὸ ἀνάγνωσμα μᾶς παραγγέλλει ὁ ἀπόστολος Παῦλος, νὰ δοξάζουμε τὸν μέγα Δημιουργό μας, τὸν Θεό, καὶ μὲ τὸ σῶμα μας καὶ μὲ τὸ πνεῦμα μας.

Ἀλλὰ πῶς θὰ ἐφαρμόσουμε τὸ παράγγελμα αὐτὸ τοῦ Ἀποστόλου μας; Εἶναι δυνατόν σήμερα μάλιστα, ποὺ τὸ σῶμα ὑφίσταται τόσες ἀμαρτωλὲς ἐπιδράσεις ἀπὸ τὸ περιβάλλον, ἐμεῖς νὰ δοξάζουμε τὸν Θεὸ μὲ τὸ σῶμα μας;

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνας σοφοὶ θεωροῦσαν τὸ σῶμα, ὡς κάτι τὸ κακό, ὡς φυλακὴ γιὰ τὸ πνεῦμα. Ἐνῶ ὁ Χριστιανισμὸς τοποθετεῖ τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου σὲ πνευματικὴ βάση. «Δὲν γνωρίζετε, μᾶς ρωτᾷει ὁ Ἀπόστολος τοῦ Χριστοῦ, ὅτι τὸ σῶμα σας εἶναι ναὸς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ποὺ εἶναι μέσα σας, μὲ τὸ Ἅγιο Βάπτισμα ποὺ πήρατε;» Τὸ καθαρὸ καὶ καθγιασμένο σῶμα εἶναι θεάρεστη προσφορὰ γιὰ τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ.

Α΄ Τὸ σῶμα προσφορὰ δοξολογίας πρὸς τὸν Θεό.

Ἀλλὰ πῶς θὰ χρησιμοποιοῦμε τὸ σῶμα μας, ὥστε νὰ δοξάζεται ὁ Θεός; Πρῶτα - πρῶτα δοξάζεται ὁ Θεὸς μὲ τὴ γλῶσσα μας. Ὄταν δὲν λέμε ψέματα, δὲν κατακρίνουμε, δὲν καταριόμαστε. Ὄταν τὰ λόγια μας εἶναι ἀγνά, εἰλικρινή, λόγια ἀγάπης, λόγια Θεοῦ. Δοξάζεται ὁ Θεὸς μὲ τὰ μάτια μας. Ὄταν βλέπουμε μὲ θαυμασμὸ τὰ δάση καὶ τὰ βουνά, τὰ λουλούδια καὶ τὰ πουλιὰ καὶ γεμίζει ἡ ψυχὴ μας ἀπὸ αἰσθήματα δοξολογίας. Ὄταν δὲν μολύνουμε τὰ μάτια μας μὲ τὰ ἄπρεπα περιοδικὰ καὶ τὰ θεάματα τῆς ντροπῆς. Δοξάζεται ὁ Θεὸς μὲ τὰ αὐτιά μας. Ὄταν ἀκοῦμε τοὺς ὕμνους τῆς Ἐκκλησίας, τὰ τραγούδια τοῦ Θεοῦ καὶ ὄχι τὰ τραγούδια τῆς ἀμαρτίας.

Ἀκόμα εὐχαριστεῖ καὶ δοξάζει τὸν Θεὸ ὁ Χριστιανὸς, ὅταν κάθεται στὸ τραπέζι νὰ φάει, κι ὅταν πίνει τὸ νερὸ ἢ τὸ κρασί. **«Εἶτε οὖν ἐσθίετε**

εἶτε πίνετε εἶτε τι ἄλλο ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν Θεοῦ ποιεῖτε».

Εἶτε δηλαδὴ τρῶτε τὸ φαγητό σας, εἶτε πίνετε τὸ κρυστάλλινο νερὸ ἢ τὸ κρασί ἢ κάποιον ἄλλο ποτό, εἶτε ὅτιδήποτε ἄλλο πράττετε, ὅλα ἃς τὰ κάνετε γιὰ τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ. Αὐτὰ τὰ λόγια τῆς Ἁγίας Γραφῆς σημαίνουν ὅτι δὲν θὰ τρῶτε γιὰ τὴ γαστριμαργία σας, οὔτε θὰ πίνετε γιὰ νὰ μεθάτε. Ἀλλὰ θὰ κάνετε μὲ ἐγκράτεια τὴ σωστὴ χρῆση, ὥστε τὸ σῶμα νὰ εἶναι σὲ κατάστασι εὐεξίας, ὥστε νὰ ἐξυπηρετεῖ τὴν ψυχὴ σας.

Β΄ Καὶ μὲ τὸ πνεῦμα δοξάζουμε τὸν Θεό.

Πράγματι δοξάζεται ὁ Θεὸς μὲ τὴν καρδιά μας, ὅταν γεμίζει μὲ αἰσθήματα καὶ συναισθήματα ἅγια. Μὲ αἰσθήματα συγχωρητικότητας, ἀνεξικακίας καὶ ἀγάπης.

Δοξάζεται ὁ Θεὸς ὅταν ἔχουμε **«σπλάγχνα οἰκτιρμῶν, χρυσότητα, ταπεινοφροσύνη, πραότητα, μακροθυμία»** (Κολασ. γ' 12). Δηλαδὴ καρδιὰ πονετική, εὐγενική, γεμάτη καλοσύνη, ἀνεκτικότητα, πραότητα, ὑπομονή, ἐπιείκεια πρὸς τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἀμαρτάνουν.

Δοξάζεται ὁ Θεὸς ὅταν ἔχουμε μεγάλη καρδιά, πλατιὰ καρδιά, ποὺ χωράει μέσα της ὅλο τὸν κόσμον, ὅπως ἡ καρδιὰ τοῦ ἀποστόλου Παύλου γιὰ τὸν ὅποιο ἔχει γραφεῖ: **«Ἡ καρδιὰ τοῦ Παύλου, καρδιὰ ὅλου τοῦ κόσμου».**

Δοξάζεται ὁ Θεὸς μὲ τὸ νοῦ μας, ὅταν κά-
νουμε σκέψεις ποὺ ἀρέσουν στὸν Θεό, σκέψεις σωφροσύνης, ἀγνότητας, σκέψεις ἁγίες. Ὄταν καταστρώνουμε μὲ τὸ νοῦ μας σχέδια φιλανθρωπίας, διακονίας γιὰ τοὺς ἀδελφούς, σχέδια ἱεραποστολικά: Νὰ βοηθήσουμε κάποια ψυχὴ νὰ μετανοήσῃ, νὰ ἐξομολογηθεῖ, νὰ κοινωνήσῃ τῶν ἀχράντων Μυστηρίων. Νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὰ δίχτυα τοῦ Σατανᾶ. Νὰ λυτρωθεῖ κάποια νεανικὴ ὑπαρξὴ ἀπὸ τὰ ναρκωτικά.

Τέλος δοξάζεται ὁ Θεὸς ὅταν κάθε μέρα τοῦ προσφέρουμε ἄνευ ὄρων ὀλόκληρη τὴ θέλησή μας. Τότε ζοῦμε στὴν πράξη τὸ **«δοξάσατε τὸν Θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν καὶ ἐν τῷ πνεύματι ἡμῶν»** καὶ γεμίζει χαρὰ καὶ εὐτυχία ἡ ζωὴ μας.

Φαρισαῖοι οἱ Χριστιανοί;

«Πολλοὶ ὀνομάζουν τοὺς Χριστιανοὺς Φαρισαίους καὶ τοὺς κατηγοροῦν γιὰ φαρισαϊσμό καὶ ὑποκρισία. Τί σχέση μπορεῖ νὰ ἔχουν οἱ Χριστιανοὶ με τοὺς Φαρισαίους, ἀφοῦ ὁ Χριστὸς τοὺς ἀποδοκίμασε περισσότερο ἀπὸ καθετὶ ἄλλο;»

“Ὅσοι κατηγοροῦν τοὺς Χριστιανοὺς γιὰ φαρισαϊσμό, δὲν γνωρίζουν πὼς ὁ Χριστιανισμὸς εἶναι τὸ ἄκρως ἀντίθετό του. Ἄν μπορεῖ νὰ συνυπάρξει τὸ νερὸ με τὴ φωτιά, ἄλλο τόσο μπορεῖ νὰ συνυπάρξει ὁ Χριστιανισμὸς με τὸν φαρισαϊσμό. Τὸ χαρακτηριστικὸ γνώρισμα τῶν Φαρισαίων ἦταν, ὅτι ἔδιναν ὑπέρμετρη σπουδαιότητα στὸν Νόμο καὶ ἀκόμα περισσότερο στὶς δικές τους στενόκαρδες παραδόσεις καὶ σχολαστικὲς ἐρμηνεῖες. Ὁ τυπικισμὸς καὶ ἡ ἀσήμαντη λεπτομέρεια, **«τὸ γράμμα»** ποὺ **«ἀποκτείνει»** (Β΄ Κορινθ. γ΄ 6), ποὺ μάχεται τὴν πνευματικὴ ἐλευθερία καὶ τὴν ἀγάπη, εἶχαν τὴν πρώτη θέση στὴν ἐκτίμησή τους.

Ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ τῆς συγγνώμης, ὁ **«μακρόθυμος καὶ πολυέλεος»**, ποὺ ἤλθε στὴ γῆ ἀπὸ ἄκρα φιλανθρωπία **«ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολλός»** (Λουκ. ιθ΄ 10) ἀπορρίπτεται ἀπὸ τὴ φαρισαϊκὴ σκληρότητα. Με τὴ νομικιστικὴ σκέψη τους καὶ τὴν ἀπάνθρωπη νοοτροπία τους εἶχαν κατασκευάσει ἕνα Θεὸ στὰ δικά τους στενόκαρδα μέτρα. Ὁ Θεὸς ἕνας ψυχρὸς καταμετρητῆς τῶν παραβάσεων τῶν ἀνθρώπων, χωρὶς οἶκτο καὶ συμπάθεια. Ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης ποὺ συγχωρεῖ τοὺς ἁμαρτωλοὺς, ποὺ **«πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν»** (Α΄ Τιμοθ. β΄ 4), προκαλεῖ τὴν ἀντίδρασή τους. Γι’ αὐτὸ καὶ στρέφουν τὴν ὀργή τους ἐναντίον τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Θεοῦ τῆς ἀγάπης, τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Γιατὶ εἶναι **«φίλος τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν»**. Ἀναστρέφεται με ἀνθρώπους ποὺ ἔπρεπε νὰ περιφρονεῖ καὶ νὰ ἀποφεύγει. Στενὴ καὶ μικρόψυχη, λοιπόν, ἡ φαρισαϊκὴ νοοτροπία, ἤθελε νὰ βάλει στὰ ἀπάνθρωπα καλούπια τῆς καὶ τὸν Θεό. Νὰ κρίνει ὁ Θεὸς τοὺς ἀνθρώπους ὄχι με τὴν ἀγάπη Του, ὄχι με τὴν εὐσπλαχνία Του, ἀλλὰ με τὰ δικά τους μέτρα, με τὴ δική τους φαρισαϊκὴ δικαιοσύνη.

Ὁ φαρισαϊσμὸς δὲν εἶναι ἀποκρουστικὸς μόνο γιὰ τὴ σκληρότητά του. Εἶναι ἀποκρουστικὸς καὶ γιὰ τὴν ὑποκρισία του. Ἄβυσσος χωρίζει τὰ λόγια τους ἀπὸ τὴ ζωὴ τους. **«Λέγουσι καὶ οὐ ποιοῦσι»**. Ἄλλα λένε καὶ ἄλλα κάνουν. Ἄσυνεπεις με τὸ πιστεύω τους. Καπηλεύονται ὄχι ἀπλῶς τὶς λέξεις, ἀλλὰ τὶς ἀξίες. Τὶς κάνουν, με τὴ συμπεριφορά τους, μισητὲς στοὺς ἀνθρώπους. Καὶ αὐτὸ ὄχι ἀπὸ ἀδυναμία ἢ ἀπὸ συναρπαγή, ἀλλὰ ἐκ προγράμματος. Εἶναι ἀρχὴ τους ἡ ἀντιφατικότητα καὶ ἡ ὑποκρισία.

Γι’ αὐτὸ ἀκριβῶς ὁ φαρισαϊσμὸς καὶ ἡ ὑποκρισία του εἶναι ἡ πιὸ ἀπόβλητη μορφή τῆς θρησκείας.

Ἀπόβλητος πέρα γιὰ πέρα, γιατί νοθεύει, ἀλλοιώνει, καὶ πλαστογραφεῖ ὅ,τι πιὸ πολῦτιμο διαθέτει ἕνας ἄνθρωπος, τὴν πίστη του. Γι’ αὐτὸ καὶ ἀποδοκιμάστηκε τόσο ἀπὸ τὸν Κύριο. Γράφει ὁ σοφὸς θεολόγος καὶ κληρικὸς Κωνσταντῖνος Καλλίνικος: **«Δὲν ὑπάρχει πράγμα ποὺ νὰ κινεῖ τὴ βδελυγμία τοῦ Θεοῦ περισσότερο ἀπὸ τὴν ὑποκρισία. Διότι αὐτὴ βορβορώνει καὶ τὶς ἀγιώτερες διατάξεις. Ἡ ὑποκρισία εἶναι κιβδηλοποιΐα. Εἶναι καπηλεία. Εἶναι πλαστογραφία. Εἶναι προσωπεῖο. Εἶναι πειραιεῖα ὑπὸ ξένη σημαία διατρέχουσα τὰ πελάγη με ἀρπακτικὸν σκοποῦς. Εἶναι βιβλίον χρυσόδετο με περιχόμενον πρόστυχο. Εἶναι ἄνθος τεχνητὸ ποὺ δὲν μυρίζει, διότι δὲν τὸ ἐγέννησε ἡ φύσις. Εἶναι θυσία τοῦ εἶναι εἰς τὸ εἶδωλο τοῦ φαίνεσθαι»**.

Αὐτὴ εἶναι ἡ φαρισαϊκὴ ὑποκρισία. Ὁ φαρισαϊσμὸς κοιτάζει τὴν ἐπιφάνεια. Ἀρκεῖται στὸ ψεύτικο, στὸ πλαστό, στὸ νεκρὸ τύπο. Δὲν τὸν ἐνδιαφέρει ἡ οὐσία. Μόνο ὁ τύπος. Καὶ γιὰ νὰ κρατήσῃ τὸν τύπο, θυσιάζει τὴν οὐσία. Τὸ γράμμα τοῦ νόμου τὸν ἀπασχολεῖ. Ὅχι τὸ πνεῦμα ποὺ ζωοποιεῖ. Εἶναι ἐντάξει με ὀρισμένα ἐπουσιώδη καὶ λεπτομερειακὰ καθήκοντα; Εἶναι συνεπὴς με μερικὲς ἀσήμαντες ὑποχρεώσεις; Τοῦ φτάνει καὶ τοῦ περισσεύει. Εἶναι πέρα γιὰ πέρα ὀπαδὸς τῆς θεωρίας τῆς «σχετικότητας» στὸν πνευματικὸ χῶρο. Θανάσιμος ἐχθρὸς τῆς «τελειότητας», τῶν μεγάλων ἀπαιτήσεων καὶ τῶν ἐσωτερικῶν ἀναμορφώσεων. Τοῦ ἀρκεῖ ὅτι δὲν ἔκλειψε, δὲν σκότωσε, δέν... Τοῦ φτάνει ὅτι κάνει καὶ μερικὲς ἐλεημοσύνες. Ἰκανοποιεῖται ὅτι **«ἀποδεκατεῖ τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ ἄνηθον καὶ τὸ κύμινον»**. Δὲν τὸν ἀπασχολεῖ ὅτι **«ἀφήνει τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, τὴν κρίσιν (τὴ δίκαιη κρίση) καὶ τὸν ἔλεον (τὴν εὐσπλαχνία) καὶ τὴν πίστιν (τὴν ἀξιοπιστία)»** (Ματθ. κγ΄ 23). Αὐτοθαυμάζεται, γιατί **«δουλίζει τὸν κώνωπα»** καὶ δὲν αἰσχύνεται, γιατί **«καταπίνει τὴν κάμηλον»**. Εὐχαριστεῖται, γιατί εἶναι καθαρὸ **«τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος»** καὶ δὲν τὸν ἀνυσχεῖ, ὅτι **«ἔσωθεν γέμει ἀρπαγῆς καὶ ἀδικίας»** (κγ΄ 24-25).

Γι’ αὐτὸ ὁ Κύριος, ἀφοῦ διακηρύξει ὅλη τὴν ἀποδοκίμασία του γι’ αὐτὴ τὴν ψεύτικη θρησκευτικότητα, θὰ προχωρήσῃ πάρα πέρα. Θὰ τονίσῃ κατηγορηματικά: **«Λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ἡ δικαιοσύνη ὑμῶν πλεῖον τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, οὐ μὴ εἰσέλθῃτε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν»** (Ματθ. ε΄ 20). Ἡ ἀρετὴ σας πρέπει κατὰ πολὺ νὰ ξεπεράσῃ τὴν ἐπιφανειακὴ καὶ τυποποιημένη ἀρετὴ τῶν Φαρισαίων, ἐφαρμόζοντας τὴν πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή, τὴν ἀρετὴ τῆς ἀγάπης. Στόχος σας νὰ ξεπεράσετε τὴ φαρισαϊκὴ μετριότητα καὶ νὰ φτάσετε στὴ χριστιανικὴ τελειότητα. Αὐτὸ εἶναι Χριστιανισμὸς.

Φραγμός στο στόμα

Σκέφθηκες τὸ κακὸ πὸν διαπράττεις; Ἀρέσκεσαι νὰ ἀσχολεῖσαι μὲ τοὺς ἄλλους, νὰ τοὺς κουτσομπολεύεις, νὰ τοὺς κάνεις ἀντικείμενο τῶν σχολίων σου. Κάθισες ὅμως ποτὲ νὰ μετρήσεις πόσο γρήγορα κυκλοφόρησαν ὅσα ἀπρόσεκτα ἢ κακεντρεχῆ εἶπες; Ἀσφαλῶς οἱ πολλοὶ δὲν ἔχουν, φανερὰ τουλάχιστον, κακὴ διάθεση, ὅταν σὲ μιὰ συντροφιά, σὲ ἕνα πρόσωπο γνωστὸ, λένε κάτι πὸν ἄκουσαν ἀπὸ ἄλλους ἢ εἶδαν καὶ διαπίστωσαν οἱ ἴδιοι. Τὸ λένε πολλὰς φορές σὰν εἴδηση ἢ σὰν πληροφορία, πὸν εὐχάριστα θὰ ἀκουσθεῖ ἀπὸ τοὺς γύρω. Δὲν λείπουν μάλιστα καὶ ἐκεῖνοι πὸν ὅ,τι ξέρουν καὶ δὲν ξέρουν, ἀφοῦ τὸ παραγемίσουν καὶ τὸ ἀλατίσουν καταλλήλως, τὸ σκορπίζουν γιὰ νὰ διασκεδάσουν τὴν «παρέα» τους.

—Μὰ ἐγώ, σὰς λένε, δὲν τὸ κάνω ἀπὸ κακία οὔτε γιὰ νὰ βλάψω κανένα. Τὰ λέω ἔτσι γιὰ νὰ ποῦμε κάτι καὶ γιὰ νὰ περάσει ἡ ὥρα.

Σύμφωνοι. Γι' αὐτὸ τὰ λέτε. Ὅταν ὅμως μὲ τὸ «κουτσομπολιό σας» δημιουργεῖτε σούσουρο γύρω ἀπὸ τὸ ὄνομα ἀνθρώπων, πὸν καὶ σεῖς δὲν θέλετε ὄχι κἄν νὰ βλάψετε, ἀλλὰ οὔτε νὰ λυπήσετε; Ὅταν, μὲ ὅσα διαδίδετε σὲ βᾶρος τῶν ἄλλων, θίγετε τὴν ὑπόληψή τους, τοὺς παίρνετε τὴν εἰρήνη καὶ τοὺς ρίχνετε στὸ πέλαγος τῆς ταραχῆς καὶ τῆς ἀνησυχίας;

Ἐδῶ εἶναι τὸ ζήτημα. Ἐμεῖς δὲν θέλουμε νὰ σχολιάζουμε οἱ ἄλλοι τί κάνουμε καὶ τί δὲν κάνουμε. Ἀπαιτοῦμε νὰ μὴν ἀναμιγνύονται καὶ νὰ μὴν «κουτσομπολεύουν» οἱ τρίτοι τὰ οἰκογενειακά μας καὶ τὰ ἰδιαίτερά μας. Παραπονοῖμαστε ὅταν μάθουμε ὅτι αὐτὸ ἢ ἐκεῖνο εἶπαν ἐναντίον μας. Τὸ θεωροῦμε ἀνάγωγο καὶ ἀπρεπὲς καὶ ἄδικο. Καὶ εἶναι. Εἶναι τέτοιο ὄχι μόνον ὅταν τὸ κάνουν οἱ ἄλλοι σὲ μᾶς, ἀλλὰ καὶ ὅταν τὸ κάνουμε ἐμεῖς σὲ βᾶρος ἐκείνων.

—Μὰ ἐμεῖς, ἀντιλέγουν ἄλλοι καὶ ἄλλες, δὲν παίρνομε τὴ γειτονιά γιὰ νὰ τὰ ποῦμε ὅπου-ὅπου. Ἄν λέμε κάτι, τὸ λέμε σ' ἕνα γνωστὸ μας, σὲ μιὰ φιλικὴ συντροφιά, σὲ πρόσωπα τέλος πάντων πὸν εἶναι γνωστικά καὶ ἐξέμυθα.

Ἀλλὰ ἐδῶ εἶναι τὸ λάθος σας. **«Ἰδοὺ ὀλίγον πῦρ ἡλικνὸν ὕλην ἀνάπτει»** ἀπαντᾷ ὁ θεοπνευστος ἀπόστολος Ἰάκωβος (στ' 5). Νὰ λίγη φωτιά πῶς φουντώνει καὶ καταστρέφει μεγάλα καὶ πυκνὰ δάση! Σεῖς τὰ λέτε σὲ λίγους. Αὐτὸ ὅμως ἀρκεῖ, γιὰ νὰ μεταδοθεῖ καὶ γίνῃ παντοῦ γνωστὸ τὸ κουτσομπολιό σας, ἢ ἀνεξακριβωτὴ εἴδηση καὶ ἡ ἄδικη κρίση πὸν κάνετε. Ἡ περιέργεια ἢ ἀπεριόριστη τῶν ἀνθρώπων καὶ ἡ ταχύτητα μὲ τὴν ὁποία κυκλοφοροῦν τὰ λόγια, πὸν λέγονται σὲ βᾶρος ἄλλων, δὲν ἔχουν κανένα περιορισμό.

«Ἡ διάδοσις δὲν σταματᾷ ποτὲ πούθενά», γράφει κοινωνιολόγος πὸν μελέτησε βῆμα πρὸς βῆμα τὴν πορεία, τὴν ὁποία ἀκολουθεῖ τὸ «κουτσομπολιό». «Ἀπὸ τὴ στιγμὴ πὸν θὰ γεννηθεῖ καὶ ξεκινήσει, ταξιδεύει ἀδιάκοπα στὶς συζητήσεις τῶν ἀνθρώπων. Ὁ

ρυθμὸς τῆς κυκλοφορίας τῆς εἶναι ἀπίθανα καὶ ἀφάνταστα καὶ ἀνεξήγητα ταχύς. Μέσα σ' ἕνα πρωινὸ ἢ μικρὴ πόλη τῶν πενήντα χιλιάδων κατοίκων μαθαίνει ὀλόκληρη τὸ «γεγονὸς» τῆς ἡμέρας, χωρὶς τὴ βοήθεια τοῦ τηλεφώνου, τοῦ ραδιοφώνου ἢ τῆς ἐφημερίδας, μὲ τὴν ἀπλὴ καὶ βασικὴ μέθοδο τοῦ πολλαπλασιασμοῦ. Ὁ ἕνας τὸ λέει στοὺς δύο ἢ στοὺς πολλούς, στὸ δρόμο, στὴ λέσχη, στὸ γραφεῖο. Καὶ οἱ πολλοὶ τὸ μεταφέρουν πάλι σὲ ἕνα ἢ σὲ πολλούς».

Καὶ εἶναι φυσικὸ. Τὴν περιέργεια, πὸν τὴν ἔχει ἀχόρταγν μέσα τοῦ ὁ ἀνθρώπος, τὴν κεντρίζει ἢ διάδοσις, τὴν ἱκανοποιεῖ, τὴν τρέφει. Δὲν ἡσυχάζει ποτέ. Θέλει διαρκῶς ν' ἀκούει καὶ νὰ μεταδίδει κατόπιν αὐτὸ πὸν ἄκουσε καὶ στοὺς ἄλλους. «Τὴν δὲ γλώσσαν οὐδεὶς δύναται ἀνθρώπων δαμάσαι· ἀκατάσχετον κακόν» (Ἰακ. γ' 8). Κανένας ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους πὸν δὲν ἔχουν φόβο Θεοῦ καὶ δὲν καλλιέργησαν τὸν ἑαυτὸ τους πνευματικὰ δὲν μπορεῖ νὰ δαμάσει τὴ γλώσσα. Εἶναι ἀσυγκράτητο κακὸ.

Μὴν τὴν ἀφήσετε ἀσύδοτη καὶ ἐλεύθερη. Αὐτὰ πὸν θὰ πεῖτε τίποτα δὲν μπορεῖ νὰ τὰ μαζέψει. Θὰ τὰ πάρει ἡ γλώσσα τῶν ἄλλων καὶ θὰ τὰ σκορπίσει παντοῦ. Καὶ ὁ ἀδελφός σας θὰ μείνῃ μειωμένος, προσβεβλημένος, ἀδικημένος. Ἐνῶ ἐσεῖς θὰ ἔχετε τὸ βᾶρος τοῦ κακοῦ, πὸν διαπράξατε καὶ θὰ μένετε μὲ τὸ σίγμα ὅτι βλάψατε ἀνεπανόρθωτα τὴν ὑπόληψιν τοῦ ἀδελφοῦ σας.

Ἐὰν σκεπτόμαστε, ἀλήθεια, πόσο λυποῦμε τοὺς ἀδελφούς μας μὲ τὴν ἐπιπόλαια διαγωγή μας, ἐὰν θέλαμε νὰ καταλάβουμε ὅτι τοὺς πικραίνουμε καὶ τοὺς συντρίβουμε τὴν καρδιά, τοὺς πληγώνουμε καὶ τοὺς καταστρέφουμε τὴν εἰρήνη καὶ τὴν χαρὰ, ποτὲ δὲν θὰ ἀνοίγαμε τὸ στόμα μας γιὰ νὰ ποῦμε κάτι γιὰ τοὺς ἄλλους. **«Ἡ γλώσσα πῦρ, ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας... μεστὴ ἰοῦ θανατηφόρου»** (Ἰακ. γ' 6, 8). Ἡ γλώσσα, λέει πάλι ὁ θεοφώτιστος ἀπόστολος Ἰάκωβος, εἶναι φωτιά, εἶναι κόσμος ὀλόκληρος καὶ πλῆθος πολὺ ἀδικίας γεμάτη ἀπὸ δηλητήριο θανατηφόρο. Γι' αὐτὸ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔχουμε διαρκῶς στὸ νοῦ μας τὴν προτροπὴ τοῦ Πνεύματος: **«Μὴ καταλαλεῖτε ἀλλήλων ἀδελφοί»** (δ' 11). Ἐτσι θὰ ἀποφεύγουμε τὴν καταλαλιὰ σὰν τὸν μεγαλύτερο ἐχθρό μας. Καὶ θὰ ἔχουμε τὸ μέτωπο καθαρὸ, τὴ συνείδησή μας ἡσυχν καὶ θὰ νιώθουμε εὐτυχεῖς. Αὐτὸ ἀκριβῶς μᾶς συμβουλεύει καὶ τὸ Πνεῦμα: **«Ὁ θέλων ζωὴν, ἀγαπῶν ἡμέρας ἰδεῖν ἀγαθὰς, παυσάτω τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ ἀπὸ κακοῦ καὶ χεῖλη αὐτοῦ τοῦ μὴ λαλῆσαι δόλον»** (Ψαλμὸς λγ' 13-14).

**Μὴν ἀφήσετε τὴ γλῶσσαν
ἀσύδοτη καὶ ἐλεύθερη.
Αὐτὰ πὸν θὰ πεῖτε τίποτα
δὲν μπορεῖ νὰ τὰ μαζέψει.
Θὰ τὰ πάρει ἡ γλῶσσα
τῶν ἄλλων καὶ θὰ τὰ
σκορπίσει παντοῦ.**

«Βρῶμα δὲ ἡμᾶς οὐ παρίστησι τῷ Θεῷ· οὔτε γὰρ ἐὰν φάγωμεν περισσεύομεν, οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν ὑστερούμεθα. Βλέπετε δὲ μήπως ἡ ἐξουσία ὑμῶν αὕτη πρόσκομμα γένηται τοῖς ἀσθενοῦσιν. Ἐὰν γάρ τις ἴδῃ σε, τὸν ἔχοντα γνῶσιν, ἐν εἰδωλείῳ κατακείμενον, οὐχὶ ἡ συνείδησις αὐτοῦ ἀσθενοῦς ὄντος οἰκοδομηθήσεται εἰς τὸ τὰ εἰδωλόθυτα ἐσθίειν; Καὶ ἀπολεῖται ὁ ἀσθενῶν ἀδελφός ἐπὶ τῇ σῆ γνώσει, δι' ὃν Χριστὸς ἀπέθανεν. Οὕτω δὲ ἀμαρτάνοντες εἰς τοὺς ἀδελφούς καὶ

ΚΥΡΙΑΚΗ 19 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ
ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΕΩ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Α΄ Κορ. ν' 8-θ' 2
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. κε' 31-46

τύπτοντες αὐτῶν τὴν συνείδησιν ἀσθενοῦσαν εἰς Χριστὸν ἀμαρτάνετε. Διόπερ εἰ βρῶμα σκανδαλίζει τὸν ἀδελφόν μου, οὐ μὴ φάγω κρέα εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω. Οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος; Οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος; Οὐχὶ Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Κύριον ἡμῶν ἐώρακα; Οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν Κυρίῳ; Εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος, ἀλλὰ γε ὑμῖν εἰμὶ ἢ γὰρ σφραγίς τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς ὑμεῖς ἐστε ἐν Κυρίῳ».

ΘΕΛΗΜΑΤΙΚΗ ΣΤΕΡΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

«...εἰ βρῶμα σκανδαλίζει τὸν ἀδελφόν μου, οὐ μὴ φάγω κρέα εἰς τὸν αἰῶνα»

Ὁ κάθε ἄνθρωπος ἔχει στὴ ζωὴ του ὄχι μόνο καθήκοντα, ἀλλὰ καὶ δικαιώματα. Πολλὲς φορές οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι δὲν εἶναι συνεπεῖς στὰ καθήκοντά τους. Εὐκόλα θυσιάζουν ἕνα καθήκον τους π.χ. νὰ φροντίσουν τοὺς γέροντες γονεῖς τους, προκειμένου νὰ διασκεδάσουν μὲ τοὺς φίλους τους. Ὅμως δὲν συμβαίνει τὸ ἴδιο καὶ μὲ τὰ δικαιώματά τους. Δύσκολα θυσιάζουν ἕνα δικαίωμά τους γιὰ τὸ καλὸ τοῦ γείτονά τους.

Ἀλλὰ ὁ ἀπόστολος Παῦλος μᾶς κάνει λόγο γιὰ τὴν θυσία τῶν δικαιωμάτων μας, ποὺ εἶναι καρπὸς χριστιανικῆς ἀγάπης.

A. Καθήκοντα καὶ θυσία δικαιωμάτων.

Στὴν Κόρινθο ὑπῆρχε ἕνα μεγάλο πρόβλημα γιὰ τοὺς Χριστιανούς. Ἄν δηλαδὴ ἐπιτρέπεται νὰ τρῶνε εἰδωλόθυτα ἢ ὄχι. Τὰ εἰδωλόθυτα ἦταν κρέατα τῶν θυσιῶν ποὺ πρόσφεραν οἱ εἰδωλολάτρες στὰ εἶδωλα. Σ' αὐτὴν τὴν ἀπορία τῶν Κορινθίων ὁ Ἀπόστολός μας ἀπαντᾷ: Ἐπειδὴ γιὰ τοὺς Χριστιανούς δὲν ὑπάρχουν εἶδωλα, δὲν ὑπάρχουν καὶ εἰδωλόθυτα. Δηλαδὴ ὁ Χριστιανὸς μπορεῖ νὰ τρῶει ἐλεύθερα ἀπὸ ὅλα τὰ κρέατα. Αὐτὸ ἦταν δικαίωμα κάθε πιστοῦ. Ἀλλὰ θὰ ἔπρεπε νὰ κάνει χρῆση αὐτοῦ τοῦ δικαιώματος; Ὁχι. Ζητεῖται λοιπὸν νὰ θυσιάσει τὸ δικαίωμα αὐτό. Γιατί; Διότι ὑπῆρχαν ἄλλοι Χριστιανοὶ ἀστήρικτοι στὴν χριστιανικὴ πίστη. Αὐτοὶ νόμιζαν ὅτι, ὅταν οἱ πιστοὶ ἔτρωγαν εἰδωλόθυτα ἔκαναν ἀμαρτία. Τί ἔπρεπε νὰ γίνει; Ἀπλούστατα νὰ κάνουν μιὰ θυσία τοῦ δικαιώματός τους. Νὰ μὴ τρῶνε εἰδωλόθυτα. Ἀποχὴ ἀπὸ τὰ κρέατα αὐτά, γιὰ νὰ μὴ σκανδαλίζουν τοὺς «ἀσθενεῖς ἀδελφούς» στὴν πίστη, γιὰ τοὺς ὁποίους «Χριστὸς ἀπέθανεν».

Ὡς παράδειγμα γιὰ τὴ θυσία τῶν δικαιωμάτων, φέρνει ὁ ἀπόστολος Παῦλος τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό του. «Δὲν θὰ φάγω ποτὲ κανένα εἶδος κρέατος γιὰ νὰ μὴ σκανδαλίσω τὸν ἀδελφόν μου». Ἡ θυσία τῶν δικαιωμάτων λοιπὸν ἀποτελεῖ καθήκον γιὰ τὸν Χριστιανό, ὅταν μὲ αὐτὴ τὴν θυσία προλαμβάνει τὸν σκανδαλισμὸ τῶν ἄλλων Χριστιανῶν, ποὺ ἔχουν ἀσθενικὴ πίστη.

Ἐδῶ τώρα προκύπτει ἕνα ἐρώτημα γιὰ μᾶς

σήμερα. Μέχρι ποιοῦ σημείου νὰ θυσιάζουμε τὰ δικαιώματά μας; Αὐτὸ τὸ ὄριο τῆς θυσίας δὲν καθορίζεται καὶ κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ τὸ ἐπιβάλλει. Τὸ ὄριο τῆς θυσίας τῶν δικαιωμάτων τὸ ρυθμίζει τὸ μέγεθος τῆς πίστεώς μας, ἡ σύνεση καὶ ἡ φλόγα τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης.

B. Καρπὸς ἀγάπης.

Ἡ θυσία τῶν δικαιωμάτων μας δὲν βρίσκεται στὸν πίνακα τῶν καθηκόντων μας. Εἶναι πρὸ παντὸς καρπὸς ἀγάπης. Εἶναι ὁ πρῶτος καρπὸς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὅπως μᾶς πληροφορεῖ ὁ Ἀπόστολός μας. Γι' αὐτὸ καὶ δὲν τὸ θέτει ὑποχρεωτικά, ἀλλὰ τὸ ἀφήνει στὴν διάθεση, στὴν κρίση καὶ στὴν ἀγάπη τῆς καρδιᾶς μας.

Ὁ Κύριός μας δὲν ἔχει μόνο ἀπέραντη ἀγάπη γιὰ κάθε ἄνθρωπο, ἀλλὰ εἶναι ἀγάπη. «Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν».

Κι ἐμεῖς λοιπὸν δὲν φθάνει νὰ ἔχουμε μιὰ κάποια ἀγάπη, ἀλλὰ νὰ εἴμαστε ἀγάπη. Ἀγάπη θεϊκὴ ποὺ «πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει. Καὶ οὐδέποτε ἐκπίπτει». Αὐτὴ ἡ ἀγάπη εἶναι πρόθυμη γιὰ θυσίες. Καὶ «τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων βαστάζει» καὶ τὰ πάντα μπορεῖ μὲ τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ. Ἡ θυσία αὐτὴ δὲν εἶναι μέσα στὰ στενὰ ὄρια τοῦ καθήκοντος. Στέκεται πρὸ ψηλὰ καὶ πρὸ πέρα ἀπὸ αὐτό. Γιατί εἶναι θυσία δικαιωμάτων. Ἄν δὲν ὑπῆρχε αὐτὴ ἡ μορφή τῆς ὑπέρτατης προσφορᾶς, τότε ὁ κόσμος θὰ ἦταν πολὺ φτωχὸς σὲ ἀνθρωπιὰ καὶ σὲ ἐπιτεύγματα πνευματικά.

Τέτοιες θυσίες ἔκαναν χιλιάδες ἱεραπόστολοι στὴν Ἀσία καὶ τὴν Ἀφρική, τὴν Ἀλάσκα, τὴν Κορέα, τὴν Κίνα καὶ τὴν Ἰαπωνία. Χιλιάδες ἐργάτες τοῦ Εὐαγγελίου γιὰ νὰ κυθεῖ τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ σὲ ὅλη τὴ γῆ. Χιλιάδες ἀδελφές νοσοπλεύτριες στὰ Νοσοκομεῖα καὶ στὶς Κλινικὲς. Ἐκατομμύρια μάρτυρες ποὺ ἔχυσαν τὸ αἷμα τους καὶ ἔδωσαν τὴ ζωὴ τους γιὰ τὸ Χριστὸ καὶ «τοὺς ἀσθενεῖς ἀδελφούς» τοῦ Χριστοῦ. Ἐμεῖς ἄραγε κάνουμε θυσίες τῶν δικαιωμάτων μας;

«Καὶ τοῦτο, εἰδότες τὸν καιρὸν, ὅτι ὥρα ἡμᾶς ἤδη ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι· νῦν γὰρ ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία ἢ ὅτε ἐπιστεῦσαμεν. Ἡ νὺξ προέκοψεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν. Ἀποθώμεθα οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκότους καὶ ἐνδυσώμεθα τὰ ὄπλα τοῦ φωτός. Ὡς ἐν ἡμέρᾳ εὐσχημόνως περιπατήσωμεν, μὴ κώμοις καὶ μέθαις, μὴ κοίταις καὶ ἀσελγείαις, μὴ ἔριδι καὶ ζήλῳ, ἀλλ' ἐνδύσασθε τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ

ΚΥΡΙΑΚΗ 26 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ ΤΗΣ ΤΥΡΙΝΗΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ρωμ. ιγ' 11 - ιδ' 4
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. στ' 14-21

ποιεῖσθε εἰς ἐπιθυμίαις. Τὸν δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει προσλαμβάνεσθε, μὴ εἰς διακρίσεις διαλογισμῶν. Ὅς μὲν πιστεύει φαγεῖν πάντα, ὁ δὲ ἀσθενῶν λάχανα ἐσθίει. Ὁ ἐσθίων τὸν μὴ ἐσθιοντα μὴ ἐξουθενεῖτω, καὶ ὁ μὴ ἐσθίων τὸν ἐσθιοντα μὴ κρινέτω· ὁ Θεὸς γὰρ αὐτὸν προσελάβετο. Σὺ τίς εἶ ὁ κρίνων ἀλλότριον οἰκέτην; Τῷ ἰδίῳ Κυρίῳ στήκει ἢ πίπτει· σταθήσεται δὲ δυνατὸς γὰρ ἐστὶν ὁ Θεὸς στήσαι αὐτόν».

ΕΓΕΡΤΗΡΙΟ ΣΑΛΠΙΣΜΑ

«Ἡ νὺξ προέκοψεν... Ἀποθώμεθα τὰ ἔργα τοῦ σκότους...
καὶ ἐνδυσώμεθα τὰ ὄπλα τοῦ φωτός»

Φθάσαμε καὶ φέτος στὰ πρόθυρα τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ Ἐκκλησία μας, ἀπευθύνει σ' ὅλους μας «ἐγερτήριο σάλπισμα» μὲ τὰ λόγια τοῦ ἀποστολικοῦ ἀναγνώσματος. Ξυπνήστε ἄνθρωποι! Ξυπνήστε Χριστιανοί... Ἡ νύχτα τῆς παρούσης ζωῆς ἔχει προχωρήσει. Πετᾶτε ἀπὸ πάνω σας τὰ σκοτεινὰ ἔργα τῆς ἀμαρτίας καὶ ντυθεῖτε τὰ φωτεινὰ ἔργα τῆς ἀρετῆς.

Ἀξίζει νὰ προσέξουμε καὶ νὰ μελετήσουμε τὴν προτροπὴ αὐτὴ τοῦ Ἀποστόλου μας. Καὶ πρῶτα - πρῶτα νὰ ἀποδοκιμάσουμε, νὰ μισήσουμε καὶ νὰ κόψουμε κάθε σχέση μὲ τὰ ἔργα τοῦ σκότους.

A. Ἡ νύχτα μὲ τὰ ἔργα τοῦ σκότους

Τὰ ἔργα τῆς ἀμαρτίας γίνονται συνήθως μέσα στὸ σκοτάδι τῆς νύχτας. Οἱ κλεψιές, οἱ ἀνήθικες πράξεις, τὰ ἐγκλήματα πραγματοποιοῦνται πιὸ εὐκόλα καὶ εἶναι ἀθέατα κάτω ἀπὸ τὰ πέπλα τῆς νύχτας. Εἶναι χαρακτηριστικό, ὅτι στὰ περισσότερα νυχτερινὰ κέντρα, ἔχουν μικρὰ φωτάκια ἢ σβήνουν κι αὐτά... Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ δείχνουν, ὅτι ὅσα γίνονται ἐκεῖ μέσα εἶναι «**ἔργα τοῦ σκότους**», γιατί εἶναι ἀποτέλεσμα τοῦ σκοτισμοῦ τοῦ νοῦ, ἀπὸ τὴν ἄγνοια καὶ τὴν πλάνη καὶ γιατί ὀδηγοῦν τὸν ἄνθρωπο στὸ αἰώνιο σκοτάδι.

Στὴν ἀποστολικὴ περικοπὴ ὁ ἀπόστολος Παῦλος τονίζει, ὅτι ὀφείλουμε ἐμεῖς οἱ Χριστιανοὶ νὰ ζοῦμε μὲ εὐπρέπεια καὶ σεμνότητα. Ὅχι μὲ ἀμαρτωλὰ φαγοπότια καὶ μεθύσια. Οὔτε μὲ πράξεις αἰσχροῦ καὶ ἐξευτελιστικῆς.

Ὁ Θεὸς δὲν ἐμποδίζει νὰ ἀπολαμβάνουμε τὰ ὑλικά ἀγαθὰ, τὸ καλὸ φαγητὸ ἢ νὰ κάνουμε χρῆση τοῦ οἴνου. Ἀντίθετα ὅταν κάνουμε ἀρτοκλασία ζητοῦμε ἀπὸ τὸν Κύριον νὰ εὐλογῆσει «*τὸν σῖτον, τὸν οἶνον καὶ τὸ ἔλαιον*». Ὅταν ὁμως κάνει κανεὶς κατάχρηση τῆς τροφῆς, πέφτει στὴ γαστριμαργία, ποὺ εἶναι θανάσιμο ἀμάρτημα καὶ καταστρέφει τὴν υἰεῖα του. Ὅπως κι ἐκεῖνος ποὺ γίνεται ἀλκοολικός πίνοντας πολὺ κρασί καὶ μεθώντας, καταστρέφει καὶ τὸν ἑαυτό του καὶ τὴν οἰκογένειά του.

«**Ἔργα τοῦ σκότους**» εἶναι ἡ ἀσύδοτη καὶ ἀκόλαστη ζωὴ, οἱ φιλονικίες, οἱ ζηλοφθονίες καὶ ὅλα τὰ πάθη τῆς ἀμαρτίας ποὺ δηλητηριάζουν τὴν

καρδιὰ καὶ εἶναι ἀσυμβίβαστα μὲ τὴν ιδιότητά μας ὡς Χριστιανῶν.

B. Ντυθεῖτε τὴν πανοπλία.

Δὲν φθάνει ὁμως νὰ ἀποφεύγουμε μόνο τὰ σκοτεινὰ ἔργα. Χρειάζεται νὰ ἀναλάβουμε καὶ νὰ ντυθοῦμε τὰ πνευματικά «**ὄπλα τοῦ φωτός**». Ὅπως ὁ στρατιώτης ὀπλιζέται μὲ τὰ ὄπλα του, ὅταν πάει στὸν πόλεμο, ἔτσι κι ὁ Χριστιανός, στρατιώτης τοῦ Χριστοῦ, ἐνδύεται τὰ ὄπλα τοῦ φωτός «**τὴν πανοπλία τοῦ Θεοῦ**», ποὺ τοῦ χαρίζει ὁ Κύριος. Μὲ τὸν ὀπλισμὸ αὐτὸ μπορεῖ νὰ πολεμήσει καὶ νὰ νικήσει τὰ τεχνάσματα τοῦ Διαβόλου.

Στὴν πανοπλία αὐτὴ, ἀναφέρει ὁ ἔμπειρος στρατηγὸς «**τοῦ καλοῦ ἀγῶνος**» ὁ Παῦλος, πρῶτα - πρῶτα τὴ ζώνη τῆς ΑΛΗΘΕΙΑΣ. Ἡ ζώνη εἶναι ἀπαραίτητη γιὰ νὰ μπορεῖ ὁ στρατιώτης νὰ κινεῖται ἄνετα. Οἱ «εὐζωνοί», ἔχουν καλὰ σφιγμένη τὴ μέση τους, γιὰ νὰ κάνουν τὶς ἀσκήσεις τους. Ἔτσι καὶ οἱ Χριστιανοὶ εὐζωνοὶ ἔχουν τὴ ζώνη τῆς ἀλήθειας. Καὶ ἡ ἀλήθεια ἔχει μεγάλη δύναμη στὸν πνευματικὸ πόλεμο. Ἐπειτα εἶναι ὁ ΘΩΡΑΚΑΣ. Ἀμυντικὸ ὄπλο, ποὺ καλύπτει τὸ στήθος, τὴν καρδιὰ τοῦ μαχητῆ. Γιὰ τὸ Χριστιανὸ ὀπλίτη θώρακας εἶναι ἡ δικαιοσύνη.

Γιὰ νὰ προφυλάσσει ὁ Χριστιανὸς ἀπὸ τὰ φαρμακερὰ βέλη τοῦ πονηροῦ ἔχει καὶ «**τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως**», τὴν ΑΣΠΙΔΑ. Καὶ στὸ κεφάλι φορεῖ τὴν «**περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου**». Τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας ποὺ προφυλάσσει τὴ σκέψη ἀπὸ τοὺς κακοὺς λογισμοὺς.

Ἐκτὸς ἀπὸ αὐτὰ τὰ ὄπλα, ἔχουμε κι ἄλλα τρία: Τὰ ὑποδήματα τὰ πνευματικά, τὴν προθυμία καὶ τὸν πόθο γιὰ τὴν ἱεραποστολή. «**τὴν μάχαιραν τοῦ Πνεύματος**» ποὺ εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Καὶ τὴν προσευχὴ ποὺ μᾶς συνδέει μὲ τὴν πηγὴ τῆς δυνάμεως, τὸν Παντοδύναμον Κύριον. Ὅ,τι δὲν μποροῦμε νὰ τὸ πετύχουμε μὲ ἄλλα μέσα, τὸ πετυχαίνουμε μὲ τὴν προσευχή.

Στὰ ὄπλα λοιπόν! Ἄς πάρουμε διαζύγιο μὲ τὰ ἔργα τοῦ σκότους καὶ ἄς ντυθοῦμε τὴν πανοπλία τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ νικήσουμε στὸν ἱερό καὶ ἅγιο ἀγῶνα μας.

Αύστηροί στον εαυτό μας...

Ἡ αὐτογνωσία τὸ θεμέλιο τῆς πνευματικῆς ζωῆς. Καὶ ἡ αὐτογνωσία μᾶς λείει:

Μάθε νὰ εἶσαι αὐστηρὸς στὸν εαυτό σου καὶ ἐπεικὴς στοὺς ἄλλους. «**Τὸ ἐπεικὴς ὑμῶν γνωσθήτω πᾶσιν ἀνθρώποις**» (Φιλιπ. δ' 5) μᾶς συμβουλεύει ὁ ἀπόστολος Παῦλος.

Τὸ νὰ κατακρίνεις τοὺς ἄλλους δὲν εἶναι μόνο ἁμαρτία. Εἶναι καὶ ἕνας καθρέπτης ποὺ ἀποκαλύπτει στοὺς ἄλλους τὴν ἀλήθεια γιὰ τὸν εαυτό σου. Σκέψου ὅτι ἐκεῖνο στὸ ὁποῖο βλέπεις τὸν ἄλλο νὰ σφάλλει εἶναι ἴσως τὸ μοναδικό του σοβαρὸ ἁμαρτημα. Ἐνῶ ἐσὺ εἶσαι πολὺ περισσότερο ἔνοχος.

Σκέψου ὅτι οἱ τελῶνες καὶ οἱ ἁμαρτωλὲς γυναῖκες μετανόησαν καὶ σώθηκαν. Ἐνῶ οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ποὺ τοὺς κατέκριναν, κάθησαν.

Μὴν προεξοφλεῖς τὸ αἰώνιο μέλλον κανενὸς συνανθρώπου σου. Δὲν σοῦ ἔχει ἀνατεθεῖ ἀπὸ κανένα ὁ ρόλος αὐτός.

Προσπάθησε νὰ μὴν ἐξογκώνεις τὰ σφάλματα τῶν ἄλλων. Νὰ μὴ σὲ χαρακτηρίζει ἡ τακτικὴ τοῦ γελοιογράφου ποὺ ἐξογκώνει κάτι γιὰ νὰ τὸ σατυρίσει. Νὰ σὲ διακρίνει ἡ εὐγένεια τοῦ ζωγράφου ποὺ διορθώνει κάτι γιὰ νὰ τὸ ὁμορφύνει.

Μὴν ἀσχολεῖσαι μόνο μὲ τὸ κακὸ ποὺ βλέπεις εὐκόλα γύρω σου. Προσπάθησε νὰ ἀνακαλύπτεις τὴν ἀρετὴ ποὺ εἶναι συνήθως κρυμμένη. Νὰ εἶσαι ἐξερευνητὴς τῶν μαργαριταριῶν τῆς ἀρετῆς στὸν ἀπέραντο ὠκεανὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ ὄχι ρακοσυλλέκτης τῆς κακίας στὸν σκουπιδοτενεκὲ τῆς ἀνθρώπινης ἀθλιότητας.

Ὅπως τὰ ὄρνια πετοῦν πάνω ἀπὸ πολλὰ λειβάδια καὶ πολλοὺς ωραίους καὶ μοσχομύριστους τόπους, γιὰ νὰ σπεύσουν πρὸς τὰ βρωμερὰ πτώματα, ἔτσι μοιάζουν οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἐπιζητοῦν διαρκῶς νὰ ἀσχολοῦνται μὲ τὸ σάπιο, τὸ κακὸ, τὴν ἁμαρτία τῶν ἀνθρώπων.

Προκειμένου νὰ κρίνεις τοὺς ἄλλους μὴ λησμονεῖς τὰ τέσσερα **«πάντα»**: **«Ἡ ἀγάπη πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει»** (Α΄ Κορινθ. ιγ' 7).

Ἡ ἀξία τῆς ταπεινοφροσύνης

Παραστατικὴ ἡ ἀξία τῆς ταπεινοφροσύνης, ὅπως μᾶς τὴν παρουσιάζει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: **«Θεμέλιο τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς εἶναι ἡ ταπείνωση. Ὅσα κι ἂν κτίσεις καὶ ἐλεημοσύνη καὶ προσευχὲς καὶ νηστεία καὶ ὅποιαδήποτε ἄλλη ἀρετὴ,**

ἂν δὲν βάλεις πρώτα ὡς θεμέλιο αὐτὴ, ματαιοπονεῖς καὶ ὅλα ὅσα κτίζεις θὰ γκρεμιστοῦν εὐκόλα, ὅπως ἔπεσε τὸ σπίτι ἐκεῖνο ποὺ εἶχε οἰκοδομηθεῖ στὴν ἄμμο. Δὲν ὑπάρχει κανένα, μὰ κανένα, ἀπὸ τὰ κατορθώματά μας, ποὺ δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τὴν ταπεινοφροσύνη, γιὰ νὰ μπορέσει νὰ σταθεῖ. Ποιὰ θέλεις νὰ ἀναφέρουμε; Τὴ σωφροσύνη, τὴν παρθενία, τὴν περιφρόνηση τῶν χρημάτων, τὸ καθετί, ὅλα ἀποδεικνύονται ἀκάθαρτα καὶ θεομίσητα καὶ ἀηδῆ χωρὶς τὴν ταπείνωση. Γι' αὐτὸ εἶναι ἀπαραίτητο νὰ τὴν ἔχουμε πάντοτε μαζί μας καὶ στὰ λόγια μας καὶ στὰ ἔργα μας καὶ στὶς σκέψεις μας καὶ πάνω σ' αὐτὴ ὅλη τὴ ζωὴ μας νὰ χτίζουμε.»

Ἐπομένως, ἔστω κι ἂν ἀνεβούμε στὴν κορυφὴ τῆς ἀρετῆς, νὰ θεωροῦμε τὸν εαυτό μας τελευταῖο. Γιατὶ γνωρίζουμε, ὅτι καὶ ἀπὸ αὐτὸν τὸν οὐρανὸ ἡ ὑπερηφάνεια μπορεῖ νὰ γκρεμίσει ἐκεῖνον ποὺ δὲν προσέχει, ὅπως ἀντίθετα ἡ ταπεινοφροσύνη μπορεῖ νὰ ἀνεβάσει καὶ ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἄβυσσο τῶν ἁμαρτημάτων στὴν κορυφὴ, αὐτὸν ποὺ εἶναι μετριόφρων. Θέλετε παραδείγματα:

«Ἡ ταπεινοφροσύνη ἔβαλε τὸν τελῶνη παραπάνω ἀπὸ τὸν Φαρισαῖο. Ἡ ὑπερηφάνεια νίκησε καὶ τὶς ἀσώματες δυνάμεις καὶ τὶς ἔκανε διαβολικὲς. Ἡ ταπεινοφροσύνη καὶ ἡ ἀναγνώριση τῶν ἁμαρτημάτων ἔβαλε στὸν παράδεισο τὸν ληστὴ πιδὸ μπροστὰ ἀπὸ τοὺς Ἀποστόλους. Ἄν, λοιπόν, αὐτοὶ ποὺ ὁμολογοῦν τὰ ἁμαρτηματά τους ἀποκοῦν τόση παρρησία, οἱ ἄλλοι ποὺ βλέπουν στὸν εαυτό τους τόσα ἀγαθὰ καὶ παρ' ὅλα αὐτὰ διατηροῦν ταπεινὴ τὴν ψυχὴ τους, πόσα στεφάνια δὲν θὰ πετύχουν;»

ZOH

Ὁρθόδοξον Χριστιανικὸν Περιοδικόν.

Ὁργανον Ἀδελφότητος Θεολόγων ἢ «ΖΩΗ»

Κυκλοφορεῖ κάθε μῆνα.

Ἐκδότης: Ἀδελφότης Θεολόγων ἢ «ΖΩΗ» Σ.Α., Ἴπποκράτους 189, 114 72 Ἀθήνα.

Τηλ.: 210 64 28 331, FAX: 210 64 63 606.

Διευθυντὴς Συντάξεως: Γεώργιος Β. Μελέτης, Ἴπποκράτους 189, 114 72 Ἀθήνα.

Ἐκτύπων: «Λυχνία Α.Ε.», Ἀνδραβίδας 7, 136 71 Χαμόμυλο - Αχαρνών.

Τηλ.: 210 3410436, FAX: 210 3425967, www.lychnia.gr

ΚΩΔΙΚΟΣ: 01 1290

Ἡ ἀνανέωση τῆς ἐτήσιας συνδρομῆς ἐσωτερικοῦ (10 €) μπορεῖ νὰ γίνῃ μὲ τοὺς ἑξῆς τρόπους:

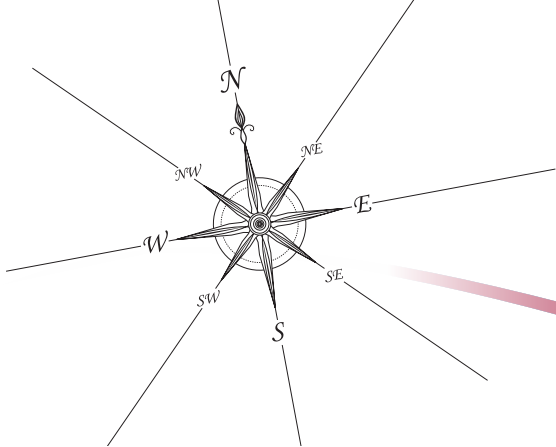
- Μὲ κατάθεση στὴν Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, στὸν λογαριασμὸ ποὺ διατηρεῖ ἡ Ἀδελφότης ὑπ' ἀριθμ.: **132/296000-13 (IBAN: GR1501101320000013229600013)**, δικαιούχος: Ἀδελφότης Θεολόγων ἢ «ΖΩΗ». Στὴν αἰτιολογία νὰ ζητᾶτε νὰ σημειώνεται ρητῶς τὸ ὄνοματεπώνυμο τοῦ συνδρομητῆ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ περιοδικοῦ (ΖΩΗ)
- Στὰ βιβλιοπωλεῖα «ΖΩΗ» (Καρύτση 14, Ἀθήνα καὶ Ἀγ. Σοφίας 41, Θεσσαλονίκη) καὶ συνεργαζόμενα βιβλιοπωλεῖα
- Στὸ γραφεῖο τοῦ περιοδικοῦ: **Ἴπποκράτους 189, 114 72 Ἀθήνα**
- Στὰ ΕΛΤΑ μὲ ἔντυπο ταχυπληρωμῆς ποὺ συναποστέλλεται ἀνὰ τακτὰ χρονικὰ διαστήματα γιὰ ὅσους ἔχουν ὀφειλή
- Στὰ ΕΛΤΑ μὲ ταχυδρομικὴ ἐπιταγὴ στὴ διεύθυνση τοῦ περιοδικοῦ (Ἴπποκράτους 189, 114 72 Ἀθήνα). Προβλέπεται ἐπιβάρυνση μὲ ταχυδρομικὰ τέλη
- Σὲ κατὰ τόπους συνεργάτες καὶ ἀντιπροσώπους, οἱ ὅποιοι θὰ κόβουν σχετικὲς ἀποδείξεις.

Ἡ ἀνανέωση τῆς ἐτήσιας συνδρομῆς ἐξωτερικοῦ (25 €) / Κύπρου (15 €)

μπορεῖ νὰ γίνῃ μόνο μὲ κατάθεση στὴν τράπεζα:

IBAN: GR1501101320000013229600013

BIC/Swift Code: ETHNGRAA

ΜΕΓΑΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

Ο ΜΕΓΑΣ ΦΩΤΙΟΣ

(820 - 893)

2

ΣΤΟΝ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΙΚΟ ΘΡΟΝΟ

Ο Ίγνάτιος άσπάσθηκε πολὺ νέος, 14 μόλις ἐτῶν, τὸ μοναχικὸ βίο στὴ Μονὴ τῆς Πρώτης τῶν Πριγκιπωννήσων. Ἀργότερα χειροτονήθηκε πρεσβύτερος καὶ ἔγινε Ἡγούμενος στὴν ἴδια Μονή. Συνδέθηκε μὲ τοὺς κύκλους τῶν «Ζηλωτῶν», ποὺ ἦταν αὐστηροὶ καὶ δὲν ἔβλεπαν μὲ καλὸ μάτι κάθε προοδευτικὸ κίνημα, ὅπως δὲ αὐτοί, ὑποτιμοῦσε καὶ ὁ ἴδιος τὴν ἀρχαία φιλοσοφία καὶ τὰ κλασικὰ γράμματα. Στὴν ἀντίπερα ὄχθη ἦταν ἡ παράταξη τῶν «μετριοπαθῶν», ποὺ ἀγαποῦσαν τὴν κλασικὴ παιδεία καὶ τὰ γράμματα καὶ κάθε τι ποὺ βοηθοῦσε στὴν πρόοδο τοῦ λαοῦ. Στὴν παράταξη αὐτὴ ἀνῆκε καὶ ὁ Φῶτιος.

Ὁ καιρὸς κυλοῦσε μὲ τὸν Ίγνάτιο στὸν Πατριαρχικὸ θρόνο καὶ τὸν Φῶτιο στὰ Ἀνάκτορα καὶ στὴν Πανεπιστημιακὴ ἔδρα, ὡς τὴν ὥρα ποὺ κάποιος Γήβων ἀπὸ τὸ Δυρράχι ἔφθασε στὴν Κωνσταντινούπολη καὶ ἄρχισε νὰ διαδίδει ὅτι ἦταν γιὸς τῆς Θεοδώρας ἀπὸ ἄλλο δῆθεν ἄνδρα. Ὁ Αὐτοκράτορας διέταξε τὴν σύλληψή του. Ὁ Γήβων, γιὰ νὰ ἀποφύγει τὴν δικαιοσύνη, κατέφυγε στὸν Πατριάρχη, ὁ ὁποῖος μὲ συμπάθεια τὸν δέχτηκε. Ὁ Αὐτοκράτορας καὶ ὁ Βάρδας θύμωσαν πολὺ, ἀγρίεψαν καὶ τότε ἀπομάκρυναν ἀπὸ τὸν Πατριαρχικὸ θρόνο τὸν Ίγνάτιο.

Οἱ περιστάσεις ἀπαιτοῦσαν ἐκλογὴ Πατριάρχη, δηλ. προσωπικότητα μὲ σοφία καὶ ἀρετὴ, ποὺ νὰ συγκεντρῶνει τὴν κοινὴ ἐκτίμηση. Τέτοια προσωπικότητα κατὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἦταν μόνο ὁ Φῶτιος. Ὁλὼν τὰ μάτια ἐπάνω του καρφώθηκαν. Τὰ Ἀνάκτορα, ἡ Σύγκλητος, οἱ Ἐπίσκοποι τοῦ ζήτησαν νὰ δεχθεῖ τὸν Πατριαρχικὸ θρόνο τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ὁ Φῶτιος ὁμως ἀρχικὰ ἀρνήθηκε γιατί, παρ' ὅλες τὶς σπάνιες ικανότητές του, ἐνοιωθε βαρὺ τὸ ἔργο τοῦ Ἐπισκόπου, «πολυτάραχον» καὶ «πολυμέριμον».

Ἀλλὰ ὕστερα ἀπὸ μεγάλη πίεση, ἀπὸ λαϊκὸς μέσα σὲ ἕξι μέρες ἔγινε Πατριάρχης. Ἐκάρη μοναχὸς στὶς 20 Δεκεμβρίου τοῦ 857, στὶς 21 ἀναγνώστης, στὶς 22 ὑποδιάκονος, στὶς 23 διάκονος, στὶς 24 πρεσβύτερος καὶ τὴν ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων Ἐπίσκοπος. Ἡ ἀνοδος μέσα σὲ λίγες μέρες ἐνὸς λαϊκοῦ στὸν ἀνώτατο βαθμὸ τῆς Ἐκκλησίας μας λέγεται «ἀθρόα χειροτονία».

Μεγάλη στάθηκε ἡ ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων τοῦ 857 γιὰ τὴν Βασιλεύουσα. Κόσμος πολὺς κατέκλυσε τὸν περίφημο ναὸ τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας. Κάτω ἀπὸ τοὺς δοξασιμένους θόλους τοῦ ἀκούσθηκε τό: «Ἡ θεία Χάρις ἡ πάντοτε τὰ ἀσθενῆ θεραπεύουσα καὶ τὰ ἐλλείποντα ἀναπληροῦσα προχειρίζεται Φῶτιον τὸν θεοφιλέστατον Πρεσβύτερον εἰς Ἐπίσκοπον...».

Δυστυχῶς ὁμως ὁ ἄκαμπτος πρῶν Πατριάρχης Ίγνάτιος, ὑποκινούμενος, ὅπως φαίνεται, καὶ ἀπὸ τοὺς φανατικὸς ὑποστηρικτές του, ἄρχισε ὀξὺ ἀγῶνα κατὰ τοῦ Φῶτιου. Τὸν κατηγοροῦσε σὰν «ἀλλότριον καὶ ληστὴν

καὶ μοιχόν».

Ὁ Βάρδας τότε στὴ βία ζήτησε νὰ ἐφαρμόσει βία. Ἐδίωξε ἀπὸ τὶς θέσεις τοὺς ὀπαδοὺς τοῦ Ίγνατίου, ἐνῶ ἄλλους συνέλαβε, περιόρισε, ἐξόρισε καὶ ὑπέβαλε σὲ μαρτύρια. Ἐτσι ὁμως τὰ πράγματα ἀκόμα περισσότερο ἐξετραχύνθησαν. Οἱ Ίγνατιανοὶ συνεκάλεσαν Σύνοδο, ἀθетώντας τὶς ὑποσχέσεις ποὺ εἶχαν δώσει, καὶ καθάισαν τὸν Φῶτιο. Ὁ Βάρδας συνέλαβε τότε τὸν Ίγνάτιο καὶ τὸν ἐξόρισε πρῶτα στὸ νησάκι Τεβέρινθο (τώρα Ἀνδερόβιζο) τῆς Προποντίδας, κατόπιν τὸν ἔστειλε στὴ Μυτιλήνη καὶ πάλι τὸν ἔφερε στὴν Τεβέρινθο.

Ἐντωμεταξύ, ὁ πόθος τοῦ Πάπα Νικολάου, νὰ κυριαρχήσει ἐπάνω σ' ὅλες τὶς ἐκκλησίες τὸν ἐσπρωξε νὰ φανερώσει τὴν ἐμμονή του στὸ πρωτεῖο, ὅτι δηλαδὴ αὐτὸς ἦταν πρῶτος καὶ ἐπὶ κεφαλῆς ὄλων τῶν ἐπισκόπων τῆς ἐκκλησίας καὶ ἄρα αὐτὸς ἔπρεπε νὰ κανονίζει τὰ πάντα. Καὶ στήριζε τὸ πρωτεῖο στὸ οἰκτρὰ παρερμηνευμένο χωρίο τοῦ Ματθαίου κεφ. 1στ' στ. 18: **«Σὺ εἶ Πέτρος καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν».**

Συγκρότησαν σύνοδο τὸ 861 στὸ Ναὸ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων. Ἡ Σύνοδος ἀποτελεῖτο ἀπὸ 318 Πατέρες εἰς μνήμην τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Ἁγίων Πατέρων τῆς Α' Οἰκουμένης. Ἡ Σύνοδος αὐτὴ ἐπειδὴ διέκοψε γιὰ λίγο διάστημα τὶς ἐργασίες της καὶ ξανάρχισε ἀργότερα ὀνομάσθηκε «πρωτοδευτέρα».

Ἡ Σύνοδος ἐπικύρωσε τὴν καθάριση τοῦ Ίγνατίου, ποὺ ἦταν παρών, καθὼς καὶ τὴν ἀνύψωση στὸν θρόνο τοῦ Φωτίου καὶ ἐπικύρωσε τὴν ἀναστήλωση τῶν εἰκόνων.

Ὅταν ὁ Πάπας Νικόλαος ὁ Α' ἔλαβε τὰ Πρακτικὰ τῆς Συνόδου, καὶ τὶς ἐπιστολὲς καὶ εἶδε ὅτι ὅλες του οἱ προσδοκίαι διαψεύστηκαν, θύμωσε ἐναντίον τῶν ἀντιπροσώπων του καὶ ἔγραψε στὸν αὐτοκράτορα, ἀποδοκιμάζοντας τὶς ἀποφάσεις τῆς Συνόδου καὶ τονίζοντας τὸ παπικὸ πρωτεῖο.

Δὲν ἦταν ὁμως οὔτε τὸ προσωπικὸ στοιχεῖο τῆς ἀντιδικίας μεταξὺ Φωτίου καὶ Ίγνατίου, οὔτε καὶ τὸ κανονικὸ ζήτημα, ποὺ παρουσιάσθηκε γιὰ τὰ ὁποῖα κυρίως ἐνδιαφερόταν ἡ διπλωματικὴ πολιτικὴ τῆς Ἁγίας Ἐδρας, τονίζει ὁ Β. Λαοῦρδας. Ἐπάνω καὶ ἀπὸ τὰ δύο αὐτὰ θέματα ὑπῆρχαν ἄλλα, σπουδαιότερα ζητήματα.

Τοῦτο ἦταν τὸ ἐσωτερικὸ καὶ ἐξωτερικὸ κλίμα, ποὺ ἀντιμετώπιζε ὁ νέος Πατριάρχης. Κλίμα συχνὰ δυσμενές, ποὺ πήγαζε ἀπὸ συμφέροντα καὶ ἀνθρώπινες φιλοδοξίες. Θὰ τὸ ἀντιμετωπίσει ὁμως μὲ θάρρος καὶ φρόνημα ἡρωικὸ. Ὁ Φῶτιος, ὅταν εἶχε τὸ δίκαιο, δὲν καμπτόταν. Ἦταν σὰν τὸν ἱερὸ Χρυσόστομο: ἀλύγιστη δρῦς. Δεχόταν τσεκουριές, μὰ πάντα ἀτένιζε πρὸς τὸν Οὐρανό, ἀπὸ ὅπου ἔπαιρνε δύναμιν καὶ θάρρος.

(Συνεχίζεται)

ΑΥΤΟ ΠΟΥ (ΘΑ ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ) ΤΡΟΜΑΖΕΙ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Τὸν τίτλο «Επιστημονικὴ ἔρευνα ποὺ τρομάζει τὴν Ἑλλάδα» ἔφερε ἄρθρο τῆς τουρκικῆς ἐφημερίδας *Sozcu*. Ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἔρευνα εἶναι ἡ μελέτη ποὺ διεξήγαγε ὁ Βύρων Κοτζαμάνης, Καθηγητῆς Δημογραφικῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, σὲ συνεργασία μὲ τὸ Οἰκονομικὸ Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν. Κεντρικὸ συμπέρασμα τῆς μελέτης εἶναι ὅτι οἱ Ἕλληνίδες γυναῖκες σὲ ἀναπαραγωγικὴ ἡλικία γεννοῦν ὅλο καὶ λιγώτερα παιδιά, καὶ εἴτε δὲν ἐπιθυμοῦν νὰ γίνουν μπτέρες, εἴτε σταματοῦν στὸ ἓνα παιδί, τὸ πολὺ πολὺ στὰ δύο. Ἔτσι ὅμως οἱ γεννήσεις, ἀπὸ 1.545.000 τὴ δεκαετία 1956-1965, ἀναμένεται νὰ πέσουν σὲ μόλις 835.000 τὴ δεκαετία 2016-2025, δηλαδὴ περίπου στὶς μισές, καὶ γιὰ τὰ ἐπόμενα 20 μὲ 30 χρόνια ἀναμένονται στὴν Ἑλλάδα πάνω ἀπὸ 130.000 θάνατοι κάθε χρόνο, ἔναντι μόλις περίπου 80.000 γεννήσεων. Αὐτό, ἀπὸ μόνο του, σημαίνει μείωση πληθυσμοῦ κατὰ 1,5 ἑκατομμύριο σὲ τριάντα χρόνια. Αὐτὴ εἶναι ἡ μελέτη ποὺ, κατὰ τὴν τουρκικὴ ἐφημερίδα, «τρομάζει τὴν Ἑλλάδα». Καὶ ὅμως, ἡ τουρκικὴ ἐφημερίδα κάνει λάθος. Ἡ Ἑλλάδα... δὲν τρομάζει. Καὶ αὐτὸ ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ μᾶς τρομάζει εἶναι ἀκριβῶς ὅτι... δὲν μᾶς τρομάζει, δὲν μᾶς συγκινεῖ τίποτα. Ὅτι βαδίζουμε τὸν δρόμο ποὺ ὀδηγεῖ στὴν προδιαγεγραμμένη καταστροφὴ μὲ μιὰ ἀπίστευτη ἀμεριμνησία καὶ ἀνεμελιά. Τὰ σημάδια τῆς ἐπερχόμενης καταστροφῆς πληθαίνουν γύρω μας, κι ἐμεῖς... σφυρίζουμε ἀδιάφορα.

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Ἔντονες συζητήσεις ἔχει προκαλέσει ἡ κίνηση τοῦ Λεξικοῦ τοῦ Cambridge νὰ «διορθώσει» τοὺς ὀρισμοὺς τῶν λέξεων «ἄνδρας» καὶ «γυναίκα», μὲ τὸ σκεπτικὸ ὅτι οἱ ὑπάρχοντες ὀρισμοὶ ἀντανακλοῦσαν ξεπερασμένες ἀπόψεις γιὰ τὸ φύλο. Ἔτσι, πλέον ὡς «ἄνδρας» ὀρίζεται «ἓνας ἐνήλικας ποὺ ζεῖ καὶ ταυτίζεται ὡς ἄνδρας, ἀν καὶ μπορεῖ νὰ ἔχει δηλωθεῖ μὲ διαφορετικὸ φύλο κατὰ τὴ γέννησή του». Ἀνάλογη ἀναπροσαρμογὴ ἔγινε καὶ στὸν ὀρισμὸ τῆς λέξης «γυναίκα». Εὐλόγα πολλοὶ ἀνακάλεσαν στὴ μνήμη τους τὴν προσπάθεια ἐλέγχου τῆς γλώσσας ποὺ περιγράφεται στὸ δυστοπικὸ μυθιστόρημα τοῦ Τζώρτζ' Ὀργουελ 1984. Μὲ τὴ διαφορά ὅτι στὴν ἐποχὴ μας γίνονται πράγματα ποὺ ἀκόμα καὶ ἡ φαντασία τοῦ Ὀργουελ θὰ ἀδυνατοῦσε νὰ συλλάβει. Πρόσφατα μόλις ἡ Ἰσπανία καὶ ἡ Σκωτία προστέθηκαν στὶς εὐρωπαϊκὲς χώρες ποὺ προβλέπουν τὴν ἐλευθέρη ἀλλαγὴ φύλου μέσω μιᾶς ἀπλῆς διοικητικῆς πράξης, ἀκόμα καὶ χωρὶς τὴ συναίνεση τῶν γονέων, ἀπὸ τὴν ἡλικία τῶν 16 ἐτῶν. Καὶ ἀκόμα χειρότερα: Ὁ καθένας θὰ εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ζήσει μὲ τὸ φύλο ποὺ θὰ ἐπιλέξει γιὰ... τρεῖς μῆνες, καὶ πρακτικὰ κάθε ἕξι μῆνες θὰ μπορεῖ νὰ... ἀλλάξει φύλο. Κατὰ τ' ἄλλα, ὅλοι συμφωνοῦν πὼς ὅ,τι χρειάζεται περισσότερο ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἡ σταθερότητα...

ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ

Ἅτι ἡ ἐνασχόληση παιδιῶν καὶ ἐφήβων μὲ τὰ κάθε λογῆς ἠλεκτρονικὰ παιχνίδια ξεφεύγει πολὺ συχνὰ καὶ πολὺ εὐκόλα ἀπὸ τὸ μέτρο, αὐτὸ πιά εἶναι κάτι ποὺ ὁ καθένας ἀντιλαμβάνεται. Αὐτὸ ποὺ δύσκολα ὑποψιάζεται κανεὶς εἶναι ὅτι τὸ πρόβλημα αὐτὸ συνδέεται μὲ τὸν κίνδυνο μιᾶς σοβαρῆς παθολογικῆς κατάστασης, ποὺ ταξινομεῖται πλέον ὡς ψυχικὴ νόσος, μὲ τὴν ὀνομασία «Διαταραχὴ Ἡλεκτρονικοῦ Παιχνιδιοῦ». Αὐτὴ ἐπηρεάζει κυρίως τὶς ἡλικίες 12 ἕως 15 ἐτῶν, ἀλλὰ συχνότατα ὀδηγεῖ σὲ μείζονα ἐκτροχιασμὸ τοῦ ψυχισμοῦ, μὲ ἀνυπολόγιστες συνέπειες γιὰ ὀλόκληρη τὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου. Σὲ συνέντευξή του στὸ ΑΜΕ-ΜΠΕ, στὸ πλαίσιο σχετικῆς ἡμερίδας στὴ Λάρισα, ὁ Παιδοψυχίατρος καὶ Δρ τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλίας Κωνσταντῖνος Σιώμος σημειώνει, μεταξὺ ἄλλων, ὅτι πίσω ἀπὸ τὴν ἐπικίνδυνη αὐτὴ νόσο κρύβεται ἓνας... βιολογικὸς μηχανισμός: «Τὸ βιολογικὸ ὑπόβαθρο σχετίζεται μὲ τὴν ἔκκριση ντοπαμίνης ἀπὸ τὸν ἐπικλινῆ πυρήνα, στὸ πλαίσιο τῆς ἄμεσης ἀνταμοιβῆς ποὺ προσφέρει εἴτε τὸ διαδικτυακὸ παιχνίδι εἴτε ἡ διαδικτυακὴ δραστηριότητα. Ὁ ντοπαμίνης εἶναι ἡ ὁρμόνη τῆς εὐφορίας. Τὸ ἄτομο αἰσθάνεται ὁμορφα, ὅταν πραγματοποιεῖ τὴ δραστηριότητα, καὶ ἡ αἴσθησις τῆς εὐφορίας μειώνεται, ὅταν ἀποσύρεται ἀπὸ αὐτήν. Ἄρα, τὸ παιδί ψάχνει τρόπο νὰ νιώσει πάλι ὁμορφα. Ξαναζητεῖ τὶς ἠλεκτρονικὲς συσκευές, διότι αὐτὲς θὰ τοῦ ἀνεβάσουν τὸ ἐπίπεδο τῆς ντοπαμίνης, ὅποτε θὰ αἰσθανθεῖ ὁμορφα». Πρόκειται γιὰ ἓναν κανονικὸ μηχανισμό ἐξάρτησης. Τὸ παράδοξο εἶναι ὅτι, ἀντὶ νὰ ἀντιλαμβανόμαστε αὐτὸν τὸν μηχανισμό ἐξάρτησης ὡς κίνδυνο, ὡς ἀπειλή, βλέπουμε κατὰ κόρον στὸ διαδικτυο διαδικτυακὰ παιχνίδια νὰ διαφημίζονται ὡς... «τὸ πιὸ ἔθιστο παιχνίδι τῆς χρονιᾶς»... Ὡσὰν ἡ ἀπειλὴ γιὰ τὴν ὑγεία νὰ ἀποτελεῖ... τίτλο τιμῆς καὶ διαφημιστικὸ ἀτού...

ΚΑΙ ΠΑΛΙ Η ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ

Ἡ ἀπίστευτη ἔξαρση τῆς ἐγκληματικότητος τῶν ἀνηλίκων ἔχει προβληματίσει ἐπανεπιλημμένα αὐτὴν ἐδῶ τὴ στήλη. Ὅσο ὅμως κι ἂν μένουμε ἐκπληκτικοὶ ἀπὸ αὐτὰ ποὺ βλέπουμε γύρω μας, ἔρχονται κάποτε τὰ γεγονότα καὶ μᾶς θορυβοῦν περαιτέρω, θυμίζοντάς μας ὅτι ἔχουμε πολλὰ ἀκόμα νὰ δοῦμε. Πρόσφατο παράδειγμα, ποὺ ἀπασχόλησε τὰ δελτία εἰδήσεων, ἡ ἐπὶ μακρὸν συστηματικὴ κακοποίηση ἀνηλίκου ἀπὸ συνομηλικούς του. Παγκόσμια αἴσθησις προκάλεσε καὶ ἓνα τραγικὸ περιστατικὸ τὸν περασμένο μόλις μῆνα, ὅταν στὴ Βιρτζίνια τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἡ 25χρονη δασκάλα Ἄμπυ Σβέρνερ πυροβολήθηκε μέσα στὴ σχολικὴ αἴθουσα ἀπὸ... ὅχρονο μαθητὴ τῆς, μὲ τὸν ἀρχηγὸ τῆς τοπικῆς Ἀστυνομίας Στίβ Ντροῦ νὰ δηλώνει λακωνικὰ ὅτι «ὁ πυροβολισμὸς δὲν ἦταν τυχαῖος, ἦταν σκόπιμος». Τέτοια ὅμως τραγικὰ περιστατικὰ θὰ ἔπρεπε νὰ μᾶς θυμίζουν ὅτι δὲν εἶναι οἱ ἐπιλογές τῆς νεᾶς γενιᾶς αὐτὲς ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ μᾶς θορυβοῦν. Εἶναι οἱ δικές μας ἐπιλογές. Γιατὶ οἱ δικές μας ἐπιλογές εἶναι αὐτὲς ποὺ διαμόρφωσαν τὸν κόσμο μῆσα στὸν ὁποῖο ζοῦν σήμερα τὰ παιδιὰ μας. Καὶ αὐτὰ δὲν βαδίζουν ἄλλο δρόμο, παρὰ αὐτὸν ποὺ ἐμεῖς τοὺς δειξαμε νὰ βαδίζουν.

ΚΩΔΙΚΟΣ:
01 1290

«ΖΩΗ»
Ἰετροκορσῶτος 189
114 72 ΑΘΗΝΑ